

DARBININKAS

Vol. LXVIII, Nr. 42

Spalio - October 28, 1983 - Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės
įvykiai

PROTESTAI, PAREIŠKIMAI

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 57

Kodėl be jų žinios?

Valstybės sekretorius Shultz pareiškė, kad JAV ir kitos Vakarų valstybės neleis, kad Iranas uždarytų Hormuz sąsiaurį ir sustabdytų aliejaus tiekimą vakarų valstybėms. Tai rodo, kad JAV atsisako būti neutraliom vykstančiam tarp Irako ir Irano kare.

Karibų jūros Grenados valstybė įvyko šamokslas prieš ministrą pirmininką Maurice Bishop, kuris paskutiniu metu buvo pradėjęs daugiau dėmesio kreipti į privatų ūkį. Prieš jį sukilo kariuomenės ir milicijos remiamas jo pavaduotojas Bernard Coard, aršus marksistas ir Kubos ir Sov. S-gos garbintojas. Esą Bishop nesidalinęs valdžia su Coard, kuris iš tikrųjų buvęs politiniu komisaru, kaip iš anksto buvo sutarta.

Kinijos komunistų partijos centro komitetas sudarė 3 m. planą partijai nuo kyšininkų, tinginių ir ekstremistų išvalyti. Tam darbi atlikti buvo sudarytas 27 narių komitetas, kuriam vadovaus partijos gen. sekretorius Hu Yaobing.

Paskyrus Nobelio taikos premiją Lech Walensai, Lenkijos vyriausybė pareiškė Norvegijai formalų protestą ir uždraudė per radijo stotis groti Norvegijos, Amerikos ir V. Vokietijos kompozitorių muzikos kūrinius.

JAV pradėjo ruošti Nato valstybių teritorijose bazes naujom vidutinės tolinašos branduolinių raketom, kurių pirmosios 41 turėtų būti išdėstytos iki sausio 1 V. Vokietijoje, Britanijoje ir Italijoje.

Nikaragvos partizanai paskutiniu metu padegė aliejaus sandėlius ir sugadino aliejaus tiekimo įrengimus Corinto ir Puerto Sandino uostuose.

JAV pasiūlysiu Jordanui 225 mil. dol. planą, pagal kurį dvi Jordano armijos brigados būtų paruoštos veikti išimties atveju Persijos įlankos srityje galimo konflikto atveju. Izraelis šiame plane įžiūri didelį pavojų Izraeliui.

Amerikos Exxon korporacija dėl padažnėjusių sabotažo veiksnių nutarė nutraukti aliejaus transportus į Nikaragvą.

Adakavas. Tauragės rajonas. 1983 vasario 3 Adakavo klebonas kun. V. Šikšnys buvo iškvieistas į Tauragės vykdomąjį komitetą pas pirmininko pavaduotoją Ulbiene. Kabinete be pavaduotojos Ulbienės dar buvo civiliai apsirengęs vyriškis, kurį pavaduotoja pristatė kaip deputatą. "Deputatas" nesiteikė pasakyti savo pavardės net kunigo prašomas.

Pusantrios valandos pavaduotoja Ulbienė ir po deputato vardu pasislėpęs čekistas barė kun. V. Šikšnį, kad jis ragina vaikus eiti į bažnyčią, bendrauja su jaunimu, atleidų kviečia rajono valdžios leidimo kviečiasi kunigus, be jų žinios daro remontus bažnyčioje.

Libiausiai jis pyko ir net grasinio baudžiamojo kodekso straipsniais už tai, kad Adakavo bažnyčioje tikintieji pasirašinėjo po pareiškimais, protestuojančiais dėl kun. Alf. Svarinsko arešto.

Minėtas "deputatas" panašiai pokalbyje su kun. V. Šikšniu dalyvavo jau antrą kartą.

Katalikų kalendorius — žinynas

Vilnius. 1983 kovo mėnesį Lietuvos kunigams buvo išsiuntinėtas "katalikų kalendorius — žinynas".

Žinyne pasigendama Kauno kunigų seminarijoje besimokančių klierikų sąrašo, kurį būtina kiekvienais metais įdėti greta visų vyskupijų kunigų sąrašo.

Lietuvos kunigams nesuprantama, kodėl į "žinyną" įtraukta neoficialiai pašventinto dijakono Ričardo Jakučio pavardė, o neįdėta taip pat neoficialiai pašventintų — Petro Našlėno, Jono Matulionio, Jono Borutos ir kitų kunigų pavardės. Argi KGB turi nurodyti, kurių dvasiškių pavardes įdėti į "žinyną", o kurias atmesti?

Kunigų seminarijos rektorius kun. prof. dr. Viktoras Butkus "Žinyne" aprašė seminarijos gyvenimą nuo 1944 iki šiai dienai. Suprantama, kad atvira tiesa apie Kunigų seminariją nebūtų praslydusi pro KGB cenzūrą. Toli gražu ne tokiomis spalvomis turėtų būti nu-

pieštas tikrasis Kunigų seminarijos veidas. Kokia šturpi istorija atsiskleistų, jei kas nors užfiksuotų, kaip KGB terorizuoja seminaristus ir dėstytojus!

Kaltina už Maironio minėjimą

Josvainiai. Kėdainių rajonas. 1983 kovo 3 Josvainių klebonas kun. Leonas Kalinauskas parašė vyskupui L. Poviloniui tokį pareiškimą, kuriame tarp kita ko rašoma:

"Šių metų vasario 17 Josvainių apylinkės pirmininkas Sereikis ir Vienybės kolūčio KP sekretorius Savelis pateikė man pasirašyti RRT įgaliotinio Anilionio išpėjimą. Jame perspėjamas už Lietuvos poeto Maironio mirties 50 metų jubiliejaus paminėjimą, kuriame ir jaunimas dalyvavo.

Taip pat išpėjamas už konstitucijos 50 straipsnio pažeidimą, kad laiškais kviečiau abiturientus į pamaldas. Jiems pareiškiau, kad ir Bažnyčia atskirta nuo mokyklos, bet neatskirti mokiniai, nes jie yra laisvi tikintieji ir Vieniybės kolūčio RRT įgaliotinio Anilionio išpėjimą. Jame perspėjamas už Lietuvos poeto Maironio mirties 50 metų jubiliejaus paminėjimą, kuriame ir jaunimas dalyvavo.

Upanyn tikinčiųjų pareiškimas

Šis pareiškimas buvo pasiūstas Lietuvos TSR prokurorui ir "Valstiečių Laikraščio" redakcijai.

Upanyn, Šilalės rajonas. — Perskaitę "Valstiečių Laikraštį" 1983 vasario 15 straipsnį "Kyla juodas dūmas", mes, tikintieji, norime paklausti: Kiek dar ilgai teisūs šitokie ir panašūs rašiniai, nukreipti prieš bažnyčią, kunigus ir tikinčiuosius?

Šituo straipsniu, be jokios abejonės, norima nuteikti žmones prieš mūsų kleboną, kunigą Vytautą Skiparį.

"V.L." korespondentė S. Mokuviene, prisidengusi mūsų, tikinčiųjų, vardu, meta visiškai nepagrįstus kaltinimus kun. V. Skipariui.

Mes, žemiau pasirašę, Upanyn parapijos tikintieji, privalome jums štai ką pareikšti:

Mūsų, tikinčiųjų, rankomis pastatyta bažnyčia; mūsų tikinčiųjų lėšomis ji išlaikoma ir daromi remontai; ne klebono, bet

mūsų, visų tikinčiųjų, buvo nuspręsta ir mūsų lėšomis įrengtas bažnyčioje apšildymas.

Aštuoni mėnesiai kaip kun. Skiparis dirba mūsų parapijoje, ir nė karto neteko girdėti, jog būtų kur kalbėjęs apie "bolševikų valdžią", neteko girdėti, jog būtų kam nors "grasinęs" ir "pažeidinėjęs konstituciją", kaip rašoma laikraštyje.

Straipsnis persunktas neapykantos dvasios prieš mūsų kleboną, pasitelkiant melą, apgaulę ir klaidą.

Ne prieš kunigus nuteikia liaudį tokie straipsniai, bet prieš tuos, kurie šitai rašo.

Pareiškimas parašytas 1983 vasario 27. Jį pasirašė 519 Upanyn parapijos tikinčiųjų.

Suklastojo parašą

Upanyn. 1983 kovo 9 Pranas Budginas pasiuntė LTSR prokurorui tokio turinio pareiškimą:

"Perskaitęs 1983 m. vasario 15 "Valstiečių Laikraštį", labai pasipiktinau, radęs "savo žodžius" ir "savo parašą" ten, kur nebuvau pasirašęs ir nieko panašaus nebuvau kalbėjęs. Kaip jūs drįstate šitai negarbingai elgtis?"

Griežtai reikalauju viešai atsisakyti man padarytą moralinę skriaudą".

(nukelta į 2 psl.)

PERMĖS SRITIES KUČINO YPATINGASIS KONCLAGERIS

Esame 31 žmogus. Nuo pernai metų vasaros nebėra I. Helio. Išvežė į tremimą. Pervedė į griežtą režimą ir išvežė į kitus konclagerius: Ivanenką, Knapą, Lazinskį, O. Ebiejevą. Kalinama 15 už agitaciją ir propagandą, 12 už karo metą, 3 už pabėgimą, 1 už šnipinėjimą.

Martas Niklus, agit. ir prop., 10 metų ir 5 nutremimo. Serga radikulitu. Balandžio mėnesį uždare metams į vienutę. Nepraileidžia jo laišku motinai ir negauna iš motinos (išskyrus kelis). Vitalijus Kaliničėna, ag. ir prop., 10 ir 5. Nuo pernai rudenio uždarytas į vienutę metams.

Balys Gajauskas, ag. prop., 10 ir 5, akis skauda, hipertoniija.

Viačeslavas Ostrogladas, ag. prop., 10 m. Teistas 1982 kriminaliniame lageryje Donecke. Serga skrandžio opa.

Skaličas, ag. ir prop., 10 ir 5. Teistas už religinius eilėraščius. Sektantas. Invalidas, vaikšto ant dviejų ramentų. Serga skrandžio opa, širdies liga, 62-ju metų.

Vasilis Stusas, ag. ir prop., 10 ir 5. Nesveikas skrandis. Du kartus daryta skrandžio operacija.

Viktoras Petkus, ag. ir prop., 10 ir 5. Kyla ant kūno votys.

Levko Lukijanėna, ag. ir prop., 10 ir 5. Serga širdies liga ir skrandžiu.

Ivanas Kandiba, ag. ir prop., 10 ir 5.

Aleksis Tichis, ag. ir prof., 10 ir 5. Serga žarnyno liga.

Vasilis Ovsiejėna, ag. ir prop., 10 ir 5.

Vasilis Kurila, ag. ir prop. 10 ir 5. Pusiau aklas, serga širdies liga.

Bernikas, ag. ir prop. 6 ir 5. Henrikas Jaskūnas, ag. ir prop., 10 ir 5.

Nikolajus Evgrafovus, ag. ir prop., 10 ir 5.

Viziris, už karo metą, 15 metų. Ivanas Mamčičas, k.m., 15. Serga hipertoniija.

Titarenka, k.m., 15. Akbas Kerimovas, k.m., 15, serga širdies liga.

Ostapėna, k.m., 15.

Komisarovas, k.m., 15.

Poliščiakas, k.m., 15.

Menchas, k.m., 15, be rankos ir be kojos.

Kutka, k.m., 15.

Kondratiukas, k.m., 15.

Leontjevas, k.m., 15.

Moisejenka, k.m., 15.

Jurijus Fiodorovas, pabėgimas, 15. Serga skrandžio liga.

Murženka, pabėgimas, 14.

Vasilis Fedorenka, pabėgimas, 15.

Anatolijus Filatovas — už šnipinėjimą, 15 ir 5.

Palengvintam (viena trečioji) yra Kurka, Poliščiakas, Komisarovas, Menchas, Leontjevas, Moisejenka, Berdnikas, Evgrafovus, Kondratiukas.

Nerusiškai rašytus laiškus gauname per pusantrą ar du mėnesius. Gauname nuo artimųjų giminių. Nuo kitų žmonių praktiškai negauname. Kaip atrodo, uždrausti. Nuo žmonos, motinos, vaikų galime gauti, bet labai dažnai konfiskuojama. Taip pat mūsų laiškus dažnai konfiskuojama. Pasveikinimai religinių švenčių proga draudžiami. Visus atvirukus konfiskuojama. Paaškinama, kad ideologiškai ar politiškai žalingi, ar sukalbis, ir tuo pagrindu konfiskuojama. Jeigu pradėdi aiškintis, kodėl neatiduoda, ar rašai prokurorui, tai atsako, kad laiškas sunaikintas ir konfiskuota teisingai. Jie sako, kad turi teisę sunaikinti korespondenciją. Tokiu atveju jie visada teisūs. Prokuratūra visada pateisina bet kokius administracijos veiksmus su kaliniiais. Kartą prokuroras pareiškė mums, kad jie tiki admi-

(nukelta į 2 psl.)

Montrealio ansamblis Gintaras atvyksta į New Yorką ir lapkričio 6 atliks programą Laisvės Žiburio rudens koncerte Kultūros Židinyje.

BEIRUTE SPROGIMO METU ŽUVO DAUG AMERIKOS MARINŲ

Beirute spalio 16, sekmadienio anksčiau rytą, amerikiečių marinų štabe įvykdyta teroristinė ataka. Prasiveržęs pro tvoras ir kliūtis, į namą įvažiavo sunkvežimis, kuriame buvo viena tona dinamito, ir sprogo, sugriaudamas visą namą, kuriame miegojo apie 200 Amerikos marinų ir buvo visi raštinės dokumentai.

Už minutės toks pats sunkvežimis įvažiavo į prancūzų zonos pastatą, kuriame miegojo parašutininkai. Ir ten įvykdytas panašus sprogimas.

Pradėti atkasimo darbai. Sužeistieji išvežti į įvairias Amerikos karines ligonines Europoje. Spalio 25 rytą žuvusių amerikiečių skaičius jau buvo pakilęs iki 192. Griuvėsiuos dar yra ir neatkastų. Manoma, kad žuvusių skaičius pakils per 200. Sužeis-

tų amerikiečių yra 75. Prancūzų parašutininkų buvo 23, 15 sužeistų, dingusių be žinios 36.

Amerikos prezidentas pareiškė, kad Beirutas yra labai svarbi strateginė vieta, ir būtina ten laikyti kariuomenę, nes tai stabdo Sovietų agresiją. Amerika neatitrauks savo kariuomenės iš Beiruto.

Tą patį pasakė ir Prancūzijos prezidentas Mitterrand. Jis dar nuskrido į Beirutą ir aplankė Prancūzijos dalinius, susipažino su sprogimo vietoje.

Kas įvykdė šią teroristinę ataką? Spėjama, kad tai radikalų musulmonų darbas, kad tai iranėčių fanatikų darbas.

60 Vakarų bankų sutarė dar paskolinti Brazilijai 12 bil. dol., kad ji galėtų vykdyti senų skolų grąžinimą. Iki šiol jos skolos užsieniui siekė 90 bil. dol.

Filipinų prezidento Marcos sudaryta komisija buv. opozicijos veikėjo Benigno S. Aquino nužudymui iširti atsistatydino ir į jos vietą buvo paskirta kita, sudaryta iš parlamento ir visuomeninių organizacijų atstovų.

Prezidentas Reagan vieton atsistatydinusio vidaus reikalų sekretoriaus James G. Watt paskyrė dabartinį savo patarėją saugumo reikalams William P. Clark, o į pastarojo — specialų įgaliotinį Art. Rytų reikalams Robert C. McFairlane.

Prancūzijos prezidentas Mitterand paragino kitas vakarų valstybes atmesti pacifistų siūlymus ir tvirtai nusistatyti išdestyti JAV branduolines raketas savo teritorijose.

V. Vokietijoje prasidėjo demonstracijų banga prieš numatomas išdestyti naujas JAV raketas, bet demonstracijose nesulaukiama tiek demonstruojančių, kiek organizatoriai buvo tikėjęsi.

Atkasimo darbai po sprogimo marinų štabe Beirute

PERMĖS SRITIS KUČINO YPATINGASIS KONCLAGERIS

(atkelta iš 1 psl.)

instracija. Dabar mūsų susirašinėjimas priklauso nuo administracijos malonės: noriu — duodu laišką, noriu — ne duodu. Bet koks konflikto nagrinėjimas negalimas, nes prokuratura iš anksto pateisina administraciją. Iš užsienio laiškų visiškai negauname.

Iš visų atima bylos medžiaga. Atima galimybė užprotestuoti bylą, nes žmogus neturi medžiagos, kuria remdamasis galėtų kovoti dėl savo teisių. Kadangi mūsų bylos tai falsifikacija, neįrodytų saugumo sufabrikuotų veiksmų rinkinys, tai jie nenori, kad būtų medžiaga išėmta iš užsienį. Todėl jie kruopščiai ją surenka. Į visus skundus dėl teismo nuosprendžio visos įstaitos atsako formaliai: byla visapusiškai išnagrinėta, ir teismo nuosprendis teisingas. Visos baumės standartinės — 10 ir 5. Į bet kokių klausimų parašytus skundus prokuratura ar kita įstaita atsako standartiškai: faktai nepasitvirtino. Dažnai pave-

da skundą išnagrinėti tam, kuriam skundiesi.

Režimą stengiasi išlaikyti kaip saugume. Ypač stengiasi mus izoliuoti nuo visuomenės ir vienus nuo kitų. Dabar gyvename kameroje po 2-3 žmones. Su kitų kamerų žmonėmis nesusitinkame. Dirbame atskirose kameroje tik tie, kurie gyvena vienoje kameroje. Į darbą išleidžia po vieną kamerą, kad nesusitiktume. Pasivaikščioti išleidžia tik atskirai, kad nesusitiktume. Pasivaikščiavimo kameros taip padarytos, kad negalėtume permesti laiškelių, o kad nesikalbėtume, viršuje ant tiltelio vaikščioja prižiūrėtojas. Jeigu kalbamės, tai išveda iš pasivaikščiavimo kameros.

Gyvename ir darbo kameroje įrengti tualetai. Gyvenamoje kameroje pernai pastatė pertvarėles maždaug 1.5 m aukščio. Šiek tiek patogiau. Nuo visos kameros neatitveria. Ventiliacijos nėra. Kameroje dvokia. Darbo kameroje nėra net tos formalios pertvarėles. Savo gamtinius reikalus atlieka visiems matant. Vienam žmogui skirta kameros plotas du metrai, įskaitant užstatytą plotą — dvi aukščiai narai, stalas. Darbo kameros tamsios: dieną reikia elektros šviesos. Tai labai blogai rudenį ir žiemą. Tada išties parą gyvename prie elektros šviesos. Naktį taip pat įjungia elektros šviesą. Daugumos žmonių nusilpę ir nesveikos akys.

Darbas lengvas, tik didelės išdirbio normos. Todėl mažai kas įvykdo. Kai kuriuos baudžia už normos neįvykdymą. Numatyto darbo kodekso lengvatos invalidams ir nusilpusiems netaikomos. Turi dirbti iki mirties.

Maistas prastas. Kruopos, mėsa (gabaliukas kremzlių, kaulų) dažnai dvokia. Daržovių beveik nėra. Šviežių daržovių visai negauname. Parduotuvėje galima nusipirkti už keturis rublius per

FBI areštavo Selectron korporacijos inž. James Durward Harper, kuris kartu su savo 1981 mirusia žmona Ruby Louise Schuler Harper nuo 1975 vogė ir pardavinėjo Lenkijos agentui, o šis Sov. S-gai, labai jautrius JAV balistinių raketų planus. Maskvoj Sokolniki parke vyksta JAV ir Sov. S-gos prekybos ir ekonominės tarybos suorganizuota žemės ūkio paroda "Agribusiness USA-83", kurioje dalyvauja 105 Amerikos firmos, pradedant su kombainais ir baigiant su sklindžių kepimo įrankiais.

Sov. S-gos žydų aktyvistas Josef Begun, anksčiau du kartus ištremtas, Vladimiro teismo buvo nuteistas kalėti 7 m. ir 5 m. tremties už prieš Sov. S-gą skleidžiamus šmeižtus.

1000 lenkų, demonstruodami už Solidarumo uniją Nowa Huta mieste, apmėtė Lenino statulą akmenimis ir atmatom.

Sovietų karo lėktuvai ir artilerija sulygino su žeme pusę Istafil miesto, į šiaurę nuo Kabulo, kuriame ilgesnį laiką buvo įsitvirtinusios dvi viena su kita besivaidijančios partizanų grupės.

Savaitės įvykiai

Kinijos užs. reikalų ministrui Wu Xueqian besilankant JAV pavyko susitarti dėl kultūrinių mainų atgaivinimo (jie buvo nutraukti tenisininkei Hu Na suteikus politinę globą) ir aukštosios technologijos reikmenų eksporto į Kiniją.

P. Korėjos komisija pasiekė pirmąjį žingsnį prieš jos delegaciją Burmoje kaltininkam nustatyti priėjo išvadą, kad tą darbą atliko korėjiečiai iš šiaurės, bet JAV paragino P. Korėją nesiimti dėlto ginkluotų veiksmų prieš Š. Korėją.

V. Vokietijoj laikoma 7-ji armija, iki šiol turėjusi pase-nusius ginklus, yra aprūpinama naujais M-1 Abrams tankais ir aukštos technologijos komunikacijos priemonėmis. Aprūpinta moderniais ginklais, ji sugebės ne tik atgrasinti Sov. S-gą nuo invazijos į V. Europą, bet ir sudarys pavojų sovietų daliniam, esantiems už 100 mylių nuo sienos.

Varšuvoj pasibaigusi komunistų partijos centro komiteto konferencija nutarė sustiprinti kovą prieš nukrypusius nuo partijos linijos, pasmerkti anarchosocializmą, kosmopolitizmą ir Giereko vykdytą ūkinio savarankiškumo politiką.

Popiežius Jonas Paulius II paskelbė šventuoju kroatų kapucinų kunigą Leopold Manlic.

Izraeliui pasitraukus iš Libano Shuf kalnų srities, tarp druzų ir krikščionių falangistų vyko žiauri kovos dėl įsitvirtinimo tose srityse, per kurias abi pusės be atodairio žudė ir kovose nedalyvaujančius savo priešus.

Nobelio premija už ekonominius mokslus buvo paskirta Californijos universiteto prof. Gerard Debreu.

LSS Atlanta rajono vadovų suvažiavimo dalyviai. Suvažiavimas įvyko spalio 1-2 gražioje estų skautų stovyklavietėje, Jackson, N.J. Dalyvavo 32 skautų vadovai. Nuotr. G. Matonienė

mėnesį margarino, aliejaus, saldinių po 1 rub. kg. Kai kada būna žuvies konservų, retai lydytų sūrėlių ir sausainių.

Kameroje leidžia laikyti penkias knygas ar žurnalus. Jeigu turi daugiau, reikia padėti į sandėliuką. Nors jie sako, kad galime pasikeisti, bet praktiškai labai retai gali pasikeisti, nes raktas pas budintį karininką, o jis nenori leisti keisti knygų. Negalime laikyti ką nors daugiau parašyto. Atima. Jie aiškina taip: turi teisę rašyti, bet neturi teisės laikyti. Todėl parašei sakini, ir prižiūrėtojas turi teisę atimti. Neseniai iš mūsų paėmė knygas, žurnalus, sąsiuvinus. Paliko tik penkias knygas ar žurnalus. Todėl ką nors mokytis labai sunku. Be to, paima užrašus.

Nusirengti iki pusės ir kaitintinai saule pasivaikščiavimo kameroje draudžiama. Po pietų į pasivaikščiavimo kameras įeina šiek tiek saulės spindulių. Negalime nusivilkti net švarkelio, ir jis turi būti užsagstytas. Kai kurie prižiūrėtojai neleidžia net kepurės nusiuimti. Nesilaikančius šių reikalavimų išveda iš pasivaikščiavimo kameros.

Yra penkios pasivaikščiavimo kameros (statinės). Trys kameros yra maždaug 3 x 5 ir 2.5 aukščio. Dvi kameros išbetonuotos, viršus išpintas spygliuotomis vielomis. Viršuje vaikšto prižiūrėtojas. Kameros taip pastatytos, kad saulės spinduliai įeina tik pavakare ir labai neilgai. Pasivaikščiavimas — viena valanda. Dvi kameros 2 x 2 ir 2.5 aukščio. Į jas niekad neįeina saulės spinduliai. Čia vaikščioja, jeigu eina vaikščioti, nubausiti vienute. Pasivaikščiavimas — pusė valandos. "Kodėl tokios mažos pasivaikščiavimo kameros?" — klausiamie. Jie aiškina, kad nėra įstatymuose nurodytas pasivaikščiavimo kamerų plotas, todėl, kokias jie nori, tokias daro. Čia tik formaliai yra pasivaikščiavimo kameros.

Labai blogas vanduo. Kartais į virtuvę atveža geriamo vandens, bet dažnai jo nebūna, tai verdame ir geriamo balos vandenį. Jis labai nešvarus, daug nuosėdų, dvokia. Rudenį ir žiemą elektros šviesa labai silpna, pulsuoja. Labai sunku skaityti, ir gadina akis. Teistiems už agitaciją ir propagandą dažnai atima pasimatymas. Kas gauna, tai dieną ar dvi. Trumpus pasimatymus duoda vietoje ar veža į 3G (gretimą lagerį — Red. pastaba). Tai pasimatymas pro dvigubą langą. Duoda vieną valandą ar dvi. Kadangi atvažiuoti labai toli, tai daug kas neatvažiuoja.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Aplė sūnų Afganistane
Druskininkai. Druskininkų gyventojas Viktoras Burba 1982 metų vasarą gavo pranešimą iš Afganistano, kad jo sūnus Rimas Burba liepos 7, vykdydamas karinę užduotį, dingo be žinios.

Motina, išgirdusi baisią žinią, visą mėnesį sirgo. Gruodžio mėn. du aukšti karininkai aplankė Burbus ir pranešė, kad jų sūnus gyvas, gyvena neutralioje šalyje ir liepė parašyti laiškus, bet davė savo tekstą. Atrodo, bus dedama daug pastangų, kad tėvai ir kiti giminės per laiškus prašytų Rimą Burbą nepasilikti Vakaruose.

Iškraustė iš autobuso

Mikoliškės, Kretingos rajonas. Mikoliškių parapijos bažnyčia yra toli nuo labiau apgyventų kaimų, todėl tikintiesiems sudaro daug keblumų norint sekmdieniais nuvykti į pamaldas. Pasinaudoti kursuojančiais autobusais jie negali — netinka maršrutai ir laikas.

Žmonės ne kartą kreipėsi į įvairias respublikos, net Maskvos valdžios įstaigas, prašydami leisti sekmdieniais išsinuototi autobusą arba įsigyti savo, tačiau reikalai iki šiol ne kiek nepagerėjo.

Pastaruoju metu jie kas sekmdienį nuomojo autobusą, kuriuo žmonės nuvežami į bažny-

Jaunas gydytojas dviems larteriams. Ateina, bet ne kasdien. Gydymas lygus pirmajai pagalbai. Vaistų trūksta. Labai retai atvažiuoja dantų gydytojas ir kiti gydytojai. Ligoninė 35-tame lageryje. Žmonės, ten gydęsi, sako, kad geriau čia karceryje, negu ten ligoninėje. Ligoninės kameros kaip karcerio: mažos, tamsios, žiemą šaltos. Gydymas formalus. Nėra kur išsimauyti. Tualete pastatyta vonia. Žiema labai šalta. Geriau nesimaudyti, nes gali peršalti. Ligoninės pasivaikščiavimo kameros tokios kaip mūsų mažosios, t.y. "statinės". Ypatingo režimo kalinius ligoninėje stipriai izoliuoja, nemaišo su griežtojo režimo kalniais, neleidžia susitikti, pasikalbėti.

Mūsų sąlygos yra skirtingos nuo kitų lagerių sąlygų. Už kriminalinių kalinių ypatingojo režimo sąlygas daug sunkesnės. Mums netaikomos sąlygos, numatytos kalinimo kodekse. Jų netaiko, jas apeina ir neužsimeina apie jas. Daugeliu atvejų mes atiduoti vietinės administracijos malonei. Bado streikus laiko lagerio režimo laužymu ir baudžia.

1982. Permės sritis, Kučino ypatingasis politkalinių konclageris.

B. Gajauskas

(Vakarų pasiekė 1983 rugsėjo mėn. — Red. pastaba)

PUTNAM, CONN.

Vėlinės

Gražiajai Naujosios Anglijos gamtai ruošiantis kitam sezonui, gera sustoti ir pažvelgti į save, pamąstyti, kur veda tikrasis žmogaus gyvenimo tikslas.

Spalio 30 tokiam susikauptumui bus puiki proga. Putnamo seselių sodyboje bus galima keltą valandų susikaupti, pabendrauti su kitais, prisiminti iškeičiusius Anapus...

Susikauptimo diena pradėdama mišiomis ir pamokslu 11 val. Mišias aukoja ir pamokslą savo vienuolijos kapelionas kun. dr. Valdemaras Cukuras. 12 val. pietūs ir Aušros šimtmėčio minėjimas. Kalbės kun. dr. Pranas Gaida, Tėviskės Žiburių redaktorius iš Toronto. 3 val. kapų lankymas ir paminklų šventinimas, 4 val. mišparai už mirusius.

Apie atvykimą dalyviai prašomi pranešti adresu: Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260. Telefonas: 203 928-5828.

Albina Lipčienė

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliui pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Saie vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ RADIO VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM Trečiadieniais 8-9 v.v., penktadieniais 7:30 - 8:30 v.v. Inž. Ed. V. Mellus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA 01545. Tel. 617-852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", sekmd. 2:05 - 3:00 v. p.p. iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmdieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MUSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDYMO CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS
- LIETUVA

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

POSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207

Eina nuo 1915 m. 1951 m. sujunge AMERIKA. LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS • Prenumerata metams \$11.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuolūza • Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Balfas dar laukia

Baigiasi spalio. Baigia kristi medžių lapai, o mūsų lietuviško gyvenimo rūpesčiai vis nesibaigia. Ir niekada jie nepasibaigs. Kiekviena diena neša savo rūpesčių dalį. Kiekvieną žmogų tai paliečia. Paliečia ir bendruomenes, tautas.

Spalio mėnuo skirtas lietuviškai šalpai — Balfui. Kas yra Balfas, nereikia aiškinti. Rodos, nereikėtų aiškinti, kad Balfas laukia aukų, tik aukų. Bet esame juk žmonės, kurie nuolat skubame, užmirštame. Kartais neatkreipiame reikiamo dėmesio.

New Yorko Balfas išsiuntinėjo laiškus ir kviečia prisidėti prie šio rudens vėjus. Ar visi esame tuos laiškus perskaitę, ar visi reagavome į juos? Gal laiškas kur guli, laikraščiu prislėgtas? Neatidarytas? Juk madoje visokių reklaminių aukų prašantys laiškus neatidaryti ir išmesti į šiukšlių dėžę.

Kaip ten bebūtų, pažūrėkite į savo popierius, suraskite laišką ir būtinai išsiųskite.

Tie, kurie keliai per pabėgėlių stovyklas, kurie naudojami kitų organizacijų globa, gerai žino, kas yra ta šalpa, kaip gera gauti vargę ką nors, kad skurdas sumažėtų. Dabar juk dauguma yra gerai įsikūrę. Kokie namai, kokie automobiliai. Kartais net dvi mašinos stovi kieme.

O kur vasamamiai! Kokie pinigai padėti banke, kur nors investuoti. Bet taip yra, kai turtas auga, noris vis jo daugiau ir daugiau. Turtas pasidaro kaip siena, kuri individą aptveria iš visų pusių, ir jis jau nebeįsikiša kitų, nemato ypač vargstančiųjų. Sunku iki jų pasilenkti, sunku net jų skurdą suprasti.

Kartais galvojame, ką tas Balfas gali dabar šelpti. Mes gerai gyvename, o kitur kaip gyvena, mes nežinome ir nesidomime. Tačiau visada yra ir vargingieji žmonės. Yra paliestų nelaimės,

kokio vargo. Ir toje pačioje Amerikoje juk rasime lietuvių, kurie reikalingi pašalpos. Jų daugiau pietų Amerikoje. O kiek yra suvargusių žmonių okupuotoje Lietuvoje, Sibire?

Tik prisiminkime tremtinius Sibire. Juk ten daug pažįstamų, gal net giminių. O kaip jiems pagalba reikalinga. Juk ir kiekvienas lietuvis, atvykęs čia po karo, galėjo patekti į tokią situaciją, kad būtų paragavęs Sibiro didžiojo vargo.

Kiek tokių žmonių sušelpia Balfas! Kiek žmonių sušelpia Lietuvoje! Suprantama, prie dabartinio režimo, apie tai skelbti nerimnoma, nes gali daug kas nukentėti. Daug šalpos darbų atlieka Balfas tyliai. Ir gerai — gera skleidžianti ranka nereikalinga reklamos. Tai rankai reikia tik gėrybių, kad turėtų ką duoti.

Todėl baigdami spalį, šalpos mėnesį, nebaikime pačios šalpos. Šalpa turi tęstis visą laiką. Kur mūsų vėjus buvo silpnas ir kur mažiau surinkta aukų, pratęskime vėjų į lapkričio mėnesį.

Rengėjai tegu nesivaržo ir vieno kito paprašyti. Juk galima nueiti ir paprašyti aukos, ypač ten, kur nujauti, kad gali gauti sambesnę auką.

O mes patys kai duosime Balfui, tik nepagalvokime. Prisiminkime, kiek anksčiau būdavo surinkama aukų, kiek mes patys aukodavome. Dabar mūsų uždariai padidėjo, mūsų turtai padidėjo, o mūsų aukos — sumažėjo.

Tad skirdami auką Balfui, pagalvokime, kiems mes turime, kiek mes galime tam reikalui paskirti. Nepagalvokime. Tegū būna ta aka didesnė, nes labdarai niekada nebus aukų per daug.

Tai atsitiko 1933 metais spalio 19, ketvirtadienį, 8:35 val. vakare. Į Kauno geležinkelio stotį įvažiuo traukinys, kuris vežė pirmuosius kalinius iš Sovietų Sąjungos kalėjimų. Jų buvo 17: 14 kunigų ir 3 civiliai.

Kauno geležinkelio stotyje ir aikštėje prie stoties buvo didžiulė žmonių minia, kokia 20,000. Peronė traukinio laukė aukštieji dvasininkai, profesoriai, karininkai, studentai. Priėmė daugybę gėlių.

Traukiniui sustojus, karo invalidų orkestras grojo iškilmingus sutikimo maršus, žmonės šaukė valio ir mėtė į viršų kepurės, skrybėles, o vagonų languose pasirodė suvargę, išblyškę veidai. Jie buvo apsvilkę skudurais. Kažkokios būtybės lyg iš kitos planetos. Jie grįžo iš sovietinio rojaus.

Geležinkelio stotyje juos kalbėjo pasveikino Kauno katedros klebonas kanauninkas Povilas Dogelis. Orkestras vėl grojo maršus. Minia vėl šūkavo. Kaliniai juk grįžo į laisvę!

Autobusai kalinius nuvežė į Šv. Zitos viešbutį, kur jie pradėjo naują gyvenimą.

Kas tie kaliniai?

Revolucijos metu visa buvo naikinama, kas krikščioniška, kas priminė Dievą. Kunigai buvo kišami į kalėjimus, kad jie atlikinėjo savo pareigas.

Pokario metais, kai gyvenimas kiek apribo ir susitvarkė, kaimyninės valstybės pradėjo derybas su Sovietų Sąjunga, kad jų žmonės būtų paleisti iš kalėjimų. Pasiūlyta pasikeisti mainais, nes ir kitų valstybių

PRIEŠ 50 METŲ GRĮŽO PIRMIEJI KALINIAI IŠ SOVIETŲ KALĖJIMO

kalėjimuose buvo patekusių komunistų už revoliucinius veiksmus.

Tuose kalėjimuose buvo ir lietuvių kunigų ir civilių, kurie buvo patekę kalėti kaip sąžinės kaliniai.

Lietuva su Rusija pasirašė sutartį 1920 metais. Lietuva buvo pripažinta kaip nepriklausoma valstybė. Ji savo atstovu Maskvoje paskyrė Jurgį Baltrušaitį. Jis buvo gimęs Lietuvoje, išsiskolęs Rusijoje, pagarsėjo kaip poetas simbolistas, taip pat kaip ir vertėjas Vakarų Europos autorių į rusų kalbą. 1919 metais jis buvo išrinktas Rusijos rašytojų draugijos pirmininku. Jis savo pažintis ir savo įtaką panaudojo Lietuvos reikalui.

Vienas iš pirmųjų jo žygių ir buvo derybos su Maskva dėl pasikeitimo kaliniais. Derybos jau buvo pradėtos 1923 m. Jas vedė pasiuntinys Jurgis Baltrušaitis, jam talkino pasiuntinys H. Rabinavičius (1892-1962), kuris save laikė žydų kilmės lietuviu. Lietuviai pateikė kalinių sąrašą, kuriame daugiausia buvo kunigai.

Derybomis pasibaigus, Maskva sutiko išleisti 17 kalinių, o Lietuva už tai turėjo išleisti 24 politinius kalinius. Sovietiniame sąraše pirmuoju buvo įrašytas Kasperaitis, nuteistas Lietuvos

teismo kalėti 30 metų už revoliucinę veiklą. A. Sniečkus buvo įrašytas ketvirtuoju kaip nuteistas 15 metų. Trečdalis buvo nelietuviški pavardžiai. A. Sniečkus tuo metu dar nebuvo pasižymėjęs komunistas. Netrukus jis slapta grįžo į Lietuvą ir toliau veikė pogrindyje. Kai 1940 Lietuvą okupavo Sov. Sąjunga, Sniečkus tapo vienu iš pagrindinių sovietinio komunizmo šulų, pasidarė net pirmuoju partijos sekretoriumi.

Lietuviškame sąraše pirmuoju buvo įrašytas Teofilis Matulionis. Kad jis yra slaptas vyskupas, težinojo tik vienas kunigas, kuris dalyvavo jo konsekracijoje.

Kelionė iš kalėjimų į Lietuvą

Lietuviai kunigai iš įvairių kalėjimų buvo suvežti į Maskvą. Pradžioje jie buvo Butyrkų kalėjime, paskui perkėle į buvusią cerkvę, kur kalinius užpuolė milijonai blakių. Iš ten perkėlė kitur, kur buvo ir vysk. Matulionis. Ten jau gaudavo maisto iš Lietuvos pasiuntinio Jurgio Baltrušaičio. Lubiankos kalėjime buvo 1933 rugpjūčio 28.

Ten juos parengė kelionei į Lietuvą. Vežė prekiniam vagonu, kuris turėjo narus iš lentų. Vienoje grupėje buvo kunigai, o už pertvaros Ona Gineitienė, pakliuvusi už rožančių, agronomas Steiblys ir muzikas-vargonininkas Jasenaskas.

Į Indoros stotį Latvijos pasienyje kalinių pasitikti iš Lietuvos nuvyko Kauno arkivyskupo delegatas kun. V. Mieleška, Rygos vyskupo padėjėjas vysk. J. Rancans (Latvijos seimo vicepirmininkas, iki 1917 m. Kunigų seminarijos profesorius Petrapiļje) ir Rygos kunigų seminarijos inspektorius kun. Aleksandras Novickis.

Kaliniai, išlipę iš vagono ir pajutę, kad jie yra laisvėje, visi buvo labai sujudinti. Puolė ant žemės ir ją bučiavo, vilgė savo ašarom.

Jie atrodė labai baisiai. Nuo bado ištinę veidai, apsvilkę skudurais, rankose turėjo tik maišelį su visu savo turtu.

Vysk. J. Rancans patikrino kiekvieno dokumentus, ir tada nusivedė į gražų Latvijos vagoną. Ten kiekvienam nurodė vietas. Mons. A. Novickis patikrino kiekvieną bažnytinį pasiuntinį, ar jis tikrai yra vyskupas, kada ir kieno konsekrutas. Atsakyta teigiamai. Tada paskelbė, kad jo pareiškimas yra tikras.

Vyskupas Rancans sukviėtė visus arčiau ir uždėjo jam ant galvos vyskupišką pijušę (raudoną kepuraitę). Visi buvo nustebę, o kiti net sumišę. Tik dabar pasirodė, kad vyskupas Matulionis savo nusižeminimu sugebėjo saugoti savo vyskupiškąjį orumą. Iš jų grupės tik vienas kun. A. Pronckietis žinojo tą paslaptį, nes dalyvavo jo konsekracijoje.

Daugpilyje jie išlipę iš vagono ir ėjo aplankyti Šv. Petro bažnyčios. Daugpilyje kadaise mokėsi ir vysk. Teofilis. Keista tai buvo procesija. Jos priekyje ėjo du vyskupai. Jų vienas buvo su kalinio drabužiais, nuskuogę, suvargę; o ant galvos buvo raudona kepuraitė.

Traukiniui įvažiuojant į Lietuvą, kiekvienoje stotyje juos pasitiko daugybė žmonių, pasitiko organizacijos su vėliavomis.

Kalinių sąrašas

Tie kunigai kaliniai buvo suminti įvairiu metu, nuteisti, kam jie ėjo savo kunigiškas pareigas, sėdėjo įvairiuose kalėjimuose.

Vysk. Teofilis Matulionis.
Kun. Augustinas Pronckietis, gimęs 1886, įšventintas 1910, ilgai buvęs Šv. Kotrynos bažny-

(nukelta į 4 psl.)

1933 metais spalio 19 iš Sovietų kalėjimų grįžę lietuviai kunigai. Iš k. A. Pronckietis, K. Juršėnas, V. Čegis, V. Paškevičius, V. Ilginis, vysk. T. Matulionis, M. Bugenis, J. Paulavičius, V. Dainys, J. Ladyga, trūksta kun. K. Veličkos

SOFIJA ČIURLIONIENĖ
KYMANTAITĖ

AUŠROS SŪNŪS
DRAMA

13

Albinas. Sėdžiu ir laukiu, o užėiti bijau, tavo tėvas piktas — nežinau jo...

ROŽĖ. Nėpyk ant mano tėvelio, jis visados toks, kol gerai nepažinsi.

ALBINAS. Jis manęs nekenčia, o aš bėgau, laukiu čia sušalęs, kad ateitum, kad galėčiau jį perspėti.

ROŽĖ. Ką perspėti?

ALBINAS. Ar tavo tėvas namie?

ROŽĖ. Išėjo abu su Jurgiu.

ALBINAS. Kur išėjo.

ROŽĖ. Į Prūsus... su raščiuokais per muitinę.

ALBINAS. Ir grįš, žinoma, šianakt pilni.

ROŽĖ. (Tik galvą palenkė).

ALBINAS. Nebesuskubau... nebesuskubau norėjęs sulaukyti, kad neišeitų.

ROŽĖ. Kodėl? ... jie išėjo per muitinę.

ALBINAS. Per muitinę... tai dar blogiau... Matai, užsisėdo ant jo... ir ratmistras ir sargybos viršininkas. Ratmistras su muitinės valdytoju susiderėjo iš penkių šimtų rublių, kad būtina paims šianakt...

ROŽĖ. (Apsvaigo... dreba)... Jėzau... Jėzau...

ALBINAS. (Glausdamas ją)... Rože, dar nenusimink... galvosim... gal kaip nors dar išgelbėsime...

ROŽĖ. O jei aš tuojau lekiu pas Juodvilkį... ir pranešu, kad negrįžtu naktį.

ALBINAS. Veltui, Rože, veltui... yra paliepiamas, kaip tik jie išeis, kad žandarai dabotų jūsų trobą ir nieko — nieko neišleistų. Aš pats čia eidamas mačiau juos šmižinėjant aplinkui, ir visi žino apie dovaną... Jeigu eitum — nepereisi... tave tikrai suims... o jie, nieko nežinodami, ramiai grįš, ir — juos suims.

ROŽĖ. Tai ką daryt? Ką daryt?!

ALBINAS. Ir nekalkėk taip garsiai... gal dar kas klausos...

ROŽĖ. (Pašoka). Einam pas mus — ten ramiau kalbėsime.

ALBINAS. Negi kalbėsime atvirai prie tavo motinos — ji baisiausiai išsigąstų.

ROŽĖ. Sakai... aš galinti?

ALBINAS. Jei tik tu aiškiai žinai, kuriuo jie grįš...

ROŽĖ. Žinau... bet ką padės... jei aš negaliu jiems pranešti.

ALBINAS. Tu pasakysi man, o aš kai ką papirksiu, kai ką įprašysiu — o paskui šalimais padarysiu triukšmą, kad juodu galėtum tu tarpu prasmukti.

ROŽĖ. ... Taip padarysi? ...

ALBINAS. Jei tik žinosiu, kuriuo eis, tada tikrai tavieji bus išgelbėti... ir tada tavo tėvas aiškiai matys, kas aš esu — ir, tur būt, jau nebesipriešins, mūsų meilei...

ROŽĖ. (Nedrąsiai). Ar tu mane tikrai imsi?

ALBINAS. Rože, tu vis abejoji? Juk aš iš meilės nebeįmanau nė ką daryt — aš su žandais susidėjau, aš juos girdau... aš jų sėbrau deduos, kad tik visas paslaptis iš jų išgautiau.

ROŽĖ. Tik išgelbėk... tik išgelbėk!...

ALBINAS. Kurioo jie grįžta?

ROŽĖ. Nuo beržo — kur stovi ant sie-

nos — stačiai pakrūmiai... čia... nešini padės pas Vaidevutį...

ALBINAS. Kur tas Vaidevutis?

ROŽĖ. Tas akmuo štai vadinamas Vaidevutis... čia yra apačioj urvas... jei tą kerą pakelsi... (Rodo).

ALBINAS. Čia?... Oh... gudriai... koks platus urvas — tai jis vadinamas Vaidevutis... aš maniau, kad tai koks žmogus.

ROŽĖ. Daktaras tą akmenį taip praminė, čia mūsų geriausias slapukas...

ALBINAS. Daktaras... koks daktaras... tas mūsų miestelyje?...

ROŽĖ. Ne... kas davė... mūsų daktaras, kur Gaidžiuose gyvena... jis prie redakcijos priguli.

ALBINAS. Kuo jis pavarde?

ROŽĖ. Kaži kaip... mes jį visados mūsų daktaru vadinam... ir nebeatsimenu... Pašnekėsime kitą kartą. (Paima jį už rankos, apsuks). Bėk... dabar... bėk, daryk ką nors...

ALBINAS. Nors labai sunku... nors daug atsiesi — tu nebijok — aš padarysiu.

ROŽĖ. Klausyk... aš turiu savo penkius rublius... iš grybų... iš uogų surinkau... norėjęs baltą šilkų skepetaitę pirkti... Bet... negi aš gailėsiuos tėveliui gelbėti...

ALBINAS. Teisybė... Gal neužtekti to, ką turiu...

ROŽĖ. (Ištraukia mazgelį). Šiandien nešiojau į miestelį... bet mamaitė sakė — geriau Tilžė... O ką viršaus būsi išleidęs... tai tėvelis tau sugrąžins... tikrai... tik skubėk — skubėk... aš kaip numirus.

ALBINAS. Einu... O tu nepamylosi manęs į tokį sunkų darbą išleisdama?

ROŽĖ. (Puola į glebį). Oh!... kad tik tau pasisektų!...

ALBINAS. ... Pasiseks...

ROŽĖ. Braza kažki kas. Gal mus kas matė?!

ALBINAS. ... A... tai ta senė — ubagė...

ROŽĖ. (Žiūrėdama pro medžius). Barbora...

ji... tur būt, nematė... (Albinui). Tai nepaprasta senė... ji ir knygnešė...

ALBINAS. Ji... ir? ... (Pasirodo Barbora).

X SCENA

ROŽĖ. Užtrukai, tetulaite, mes laukiam nuo ryto.

BARBORA. (Dirstelėjo į Albiną). Nuo šunų bėgau, dukrele, uždusau... kraujas pro burną prasimušė... ir jau, matyt, galas... vos vos atkrutėjau... ir toliau nebegaliu... jeigu nepriimsit...!

ROŽĖ. Pasilsėsi, tetule, pas mus... Sušutinsiu rūtą su medum... atsigersi... sušils, į savo lovelę paguldysiu.

BARBORA. Ką bepadės, širdede, ką bepadės... taip jaučiu, kad patrūko pati storoji gysla, kur visą gyvybę surišus laiko (Rodo kratinės vidurį). Va čia... įplyšo... tik vienu krašteliu besilaiko.

ALBINAS. Pagysi... pagysi... (Rožei duodamas ranką). Sudievu... na, pasimatysim... (Į šalį patraukęs). Senei nei žodžio... dar gal pagadinti. (Išeina).

XI SCENA

BARBORA. Pagysi... nebeįpagsysi... kraujas pro burną — ne juokai!

ROŽĖ. Kur taip galėjo šunys užpulti?

BARBORA. Šunys... (Apsitvalgė) keturkojai šunys tai būtų niekas... žandarai, dukra... Nakvojau pas Laurušą Rupeikiuose, o ten kaimynas piktas buvo ir užrodė... kad esą mane ir Laurušą būtinai suimtų — gerai, kad sužinojau — tai aš leidaus į kelionę — ir pėdsaką mėčiau aplinkui... aplinkui... Laurušą gal ir suėmė... tik kai nieko neras, tai ne ką padarys...

(Bus daugiau)

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. dr. M. Švelkauskienė sutiko šlame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausimai siųskite jos adresu: Dr. M. L. Švelkauskas — Attorney-at-Law, Boston Five Bank Bldg., 1895 Centre St., Boston, MA 02132

AUTOMOBILIO NELAIMĖ IR KOMPENSACIJA

KLAUSIMAS

Bevažiūjant automobiliu, mus ištiko rimta nelaimė. Važiavom šalutine gatve ir rengėmės pasisukti į kairę. Privažiavus pagrindinę gatvę, pamaciau mirkčiojančias šviesas (blinking lights). Sustojau ir pradėjau žvalgytis į abiejus puses. Atrodė, kad viskas tvarkoj: jokių atvažiuojančių mašinų arti nesimatė. Kadangi iš kairės, prieš šaligatvio, stovėjo eilė pastatytų (parked) automobilių, teko iš lėto įvariuoti į pagrindinę gatvę: palaipsniui. Staigiai iš mūsų kairės lėktė atkė kita mašina ir savo priešakine dalimi smogė į mūsų mašinos priekinę kairę pusę su tokia jėga, jog abu, su žmona, manėm, kad jau mums galas. Mane sužeidė: galvą ir nugarą. Žmona, kuri sėdėjo prieš mane, taip pat gerokai nukentėjo. Visiška sunaikino mašiną, nebegalima jos sutaisyti.

Pribuvo ir policija, ir greitioji pagalba. Mane užgavusios mašinos vairuotoją nuvežė ligoninėn. Mane su žmona policija parvežė namo, nes atsisakėm važiuoti ligoninėn. Policijai pasakėm, kad mes matysim savo pačių daktarą. Abu buvom pas savo daktarą ir jam pasakėm, kas atsitiko. Man uždėjo ant kaklo tokią apikaklę ir liepė kiek galima daugiau išlėsti ir nieko būkaiš nekilnoti. Sakė, kad rentgenogramų (X-rays) daryti nereikia, nors mes prašėm kad darytų. Susisiekiem su abiem draudimo bendrovėm: savo ir to asmens, kuris įvažiavo į mūsų mašiną. Taip pat pranešėm apie įvykį automobilių registravimo įstaigai.

Dabar mūsų pačių bendrovė mums pranešė, kad apmokės mūsų gydymosi išlaidas ir žmonai sumokės 75% jos nustoto atlyginimo. Mat, žmona dar dirba siuivykloj. Abi bendrovės — mūsų pačių ir kito vairuotojo — mums davė suprasti, kad advokatas mums nėra reikalingas. Kitos mašinos vairuotojo bendrovė atsiuntė žmogų, kuris mus apklausinėjo ir pasakė nesirūpinti: viskas busią sutvarkyta.

Jau praėjo beveik trys mėne-

siai, ir mum niekas nieko nesumokėjo. Mūsų pačių bendrovė sako, kad, baigę gydymą, nusiųstume jai visas gydymosi sąskaitas. Žmona jau grįžo į darbą, ir mes apie tai pranešėm savo bendrovei, bet kol kas nė cento iš jos negavom. Mes taip pat rūpinamės, kad gal mūsų bendrovė mum pakels draudimo premiją — gal reikės daugiau mokėti; tad ji atgaus iš mūsų visa tai, ką žada mum sumokėti.

Kito vairuotojo bendrovė atsiuntė laiška, kad mes kalti dėl automobilio katastrofos, todėl ji nieko mum nemokės. Klausėm, kas gi mum sumokės už sudaužytą mašiną. Atsakė: "Tai jūsų rūpestis, o ne mūsų".

Kreipiamės į Tamstą su klausimu: ar gali taip atsitikti, jog mes be savo kaltės būtume taip nuskriausti, kad kitas vairuotojas mum ne tik sudaužytą automobilį, bet ir mus pačius sužeistų, o jo bendrovė sugebėtų iš viso to išsisukti ir mum nieko nemokėti? Jei mūsų bendrovė sumoka už gydymą ir nustotą algą, tai ar neprivalėtų kita bendrovė bent už mašiną mum sumokėti?

Sužeisti, Massachusetts

ATSAKYMAS

Dėl Tamstos asmens sužeidimų (personal injuries)

Seniau Massachusetts valstijoje, kaip ir kitur, jei sužeistas asmuo sugebėdavo įrodyti, kad jis buvo sužeistas dėl kito asmens kaltės (negligence), "kaltininko" draudimo bendrovė būdavo priversta jam atlyginti ne tik už patį sužeidimą, bet ir už turėtus nemalonumus ryšium su sužeidimu (pain and suffering).

Tačiau du svarbūs įstatymai buvo išleisti Massachusetts ir daugumoj kitų valstijų: 1. vadinamasis "No Fault" įstatymas ir 2. "Comparative Negligence" įstatymas.

Pagal "No Fault" įstatymą kiekvienas vairuotojas arba automobilo katastrofą sužeistas keleivis turi teisę gauti iš savo paties draudimo bendrovės atlyginimą už gydymosi išlaidas

I Lituani operos užbaigtuvėse Jaunimo Centro kavinėje spalio 2. Iš k. Lietuvių operos valdybos pirmininkas Vytautas Radžius, Kultūrinių renginių pirmininkė Ingrida Bublienė, solistas Algirdas Brazis, Vytautas Radžius, solistė Dana Stankaitytė ir II PLD vyr. komiteto vicepirm. Bronius Juodelis.

ir 75% nustotos algos. Tačiau riba (limitation) čia, yra tik \$2,000. Gaunant atlyginimą iš savo bendrovės, nesvarbu įrodyti, kas buvo kaltas ar nekaltas dėl katastrofos.

Jei vairuotojas arba keleivis buvo rimtai sužeistas, jei pvz., buvo koks kaulas sulaužytas arba gydymosi išlaidos viršija \$500, tai sužeistasis turi teisę kreiptis į "kaltininko" draudimo bendrovę ir reikalauti, kad ji atlygintų jam ne tik už patį sužeidimą, bet ir už visus turėtus nemalonumus ryšium su tuo sužeidimu.

Tačiau toks kreipimasis į "kaltininko" draudimo bendrovę toli gražu nereiškia, kad draudimo bendrovė kitą dieną atsiųs čekį nukentėjusiam. Paprastai "kaltininko" draudimo bendrovė yra tos nuomonės, kad jų apdraustasis (insured) yra nekaltas, kad katastrofa įvyko dėl kitos pusės kaltės. Tokiu atveju tik teismas gali nuspręsti, kas ir kiek buvo "kaltas". O čia jau bus taikomas antrasis čia minėtas įstatymas — "Comparative Negligence". Atseit, jei ir vienas ir kitas vairuotojas, teismo nuomone, buvo 50% kaltas, tai nė vienas iš jų negaus kompensacijos. Jei, iš kitos pusės, viena pusė, teismo nuomone, buvo 80% kalta, o kita — tik 20%, tai "mažiau kalta" pusė gautų 60% turėtų nuostolių.

Manau, kad Tamsta supranti, kokių komplikacijų ir netikėtų pasitaiko tokioje situacijoje. Niekas negalėtų klįntui užtikrinti, kad jis gaus kompensacijos ir kiek jos gaus. Vadinau "intersection" (skersgatvių) nelaimės sunku pasakyti, kuo ir kiek teismas, t.y. teisėjai arba prisiekusieji, tikės ir kuo netikės.

Dėl automobilio remonto nuostolių

Massachusetts valstijoje kiekvienas vairuotojas privalo turėti vadinamąjį "property damage" draudimą ne mažiau kaip \$5,000 vertės. Šios rūšies draudimas apsaugoja ne paties apdraustojo mašiną, o kitų vairuotojų mašinas. Pvz., Tamstos aprašomaj

PADĖKA LIETUVIŲ OPERAI

Prabėgo didingos II Pasaulio Lietuvių Dienos vasaros atostogų sukuriuose su gaivinančiais kultūriniais renginiais, sportu, dainomis, šokiais ir įtemptais posėdžiais. Išblėso dalis tų prisiminimų, tik daugeliui dar neišblėso didingi "I Lituani" operos spektaklio Auditorium teatre vaizdai ir skambios melodijos. Šaunus buvo ir operos mecenatų pagerbimas prieš spektaklį Americana-Congress viešbuty. Už tai tenka dėkoti mecenatui V.V.

"I Lituani" operos pastatymas Auditorium teatre, kuriame nuolat gastroliuoja žymiausi menovietai iš viso pasaulio, pareikalavo 110,000 dol. lėšų išlaidom padengti. Jų didžiąją dalį — 58,000 dol. iš operos mecenatų surinko Ingrida Bublienė, be kurios finansinių įsipareigojimų sutelkti lėšas ir sumanumo šis operos spektaklis iš viso nebūtų įvykęs. Tik 9000

situacijoj, jei teismas būtų tos nuomonės, kad kitas vairuotojas, o ne Tamsta, buvo "kaltas", jo draudimo bendrovė turėtų Tamstai atlyginti už automobilio nuostolius. Taigi "property damage" srity "No Fault" įstatymas nėra taikomas.

Kaip anksčiau minėjau "skersgatvių" automobilių susidūrimo bylose yra beveik neįmanoma pasakyti, kuo reikalas baigsis.

Žinoma, jei Tamsta būtum turėjęs vadinamą "collision" draudimą, Tamstos paties bendrovė Tamstai apmokėtų remonto išlaidas arba atlygintų už automobilio vertę, jei negalima jo sutaisyti. Jei automobilis yra gerama stovy ir ne per senas, visuomet patariu savo klientam tokį draudimą turėti, nors jis ir yra gana brangus.

Jei Tamsta būtum turėjęs "collision" draudimą, Tamstos paties bendrovė jau būtų Tamstai sumokėjusi už nuostolius, ir jau ji, o ne Tamsta, turėtų traukti "kaltininką" ir jo bendrovę teisman. Teisiškai tai vadinasi "subrogation".

dol. trūkumas liko PLD išduoti padengti.

Lietuvių operos kolektyvo narius pagerbti ir padėkoti už jų dideles pastangas "I Lituani" spektaklio pastatyme Auditorium teatre, Kultūrinių renginių pirmininkė Ingrida Bublienė su vieno mecenato talka Chicagos Jaunimo Centro kavinėje spalio 2 surengė vaišes, į kurias pakvietė visus "I Lituani" spektaklio dalyvius.

Pradžioje I. Bublienė tarė nuoširdų padėkos žodį visiems, kurie prisidėjo prie "I Lituani" operos pastatymo. Ypač dėkojo Lietuvių operos valdybai, solistam, dirigentui muz. A. Vasaičiui, režisieriui K. Oželiui ir kitiems.

Lietuvių operos vardu žodį tarė valdybos pirm. Vytautas Radžius. Dėkodamas I. Bublieniei už pasišventimą ir pastangas lietuvių kultūros ugdymo darbuose, už ištvėrmę, įteikė simbolinę dovaną — Lietuvių operos išleistą plokštelę. Susirinkę Lietuvių operos kolektyvo nariai ir talkininkai, dėkodami I. Bublieniei, sudainavo Ilgiausių metų.

V. Radžius tolimesniam žody pasidžiaugė visų darniu bendradarbiavimu ir paskaitė ištraukas iš gautų laišku, kuriuose vertinamas spektaklio muzikinis atlikimas.

Antrųjų Pasaulio Lietuvių Dienų rengėjų vardu dėkojo Lietuvių operos kolektyvui ir Kultūrinių renginių pirm. I. Bublieniei II PLD vyr. komiteto vicepirm. Bronius Juodelis. Speciali padėka buvo išreikšta N. ir J. Vazneliam už sėkmingą bilietų platinimą.

Mūsų išėivijos deimaniukui lietuvių kultūros baruose — Lietuvių operai buvo palinkėta ir toliau sėkmingai tęsti meno darbą mūsų tautinei gyvybei išlaikyti ir mus reprezentuoti tarp kitataučių.

Br. J.

CHICAGO, ILL.

J. Zdaniens paroda

Julijos Zdaniens siuvinėtų paveikslų paroda spalio 14-16 buvo surengta Chicagos Jaunimo Centro mažojoje salėje. Parodą atidarė Jaunimo Centro tarybos pirm. Irena Kriaučeliūnienė.

Paskutinį kartą dail. J. Zdaniens paroda Chicago buvo surengta 1978 Jaunimo Centre.

Dailininkė savo darbais yra susilaukusi įvertinimo ir amerikiečių tarpe. Per 20 metų ji yra paskleidusi į pasaulį 200 savo darbų. Taip pat ji yra laimėjusi keletą premijų.

Šioje parodoje išstatyta per 30 paveikslų. Vyravo liaudies meno, gamtos vaizdų ir abstraktiniai motyvai.

A.P.B.

Kas aukoja,
Tas Lietuvą vaduoja!

Benvenutas Ramanaukas. OFM — AŠ SAVO DALĮ ATLIKAU... 800 metų sukaktį nuo šv. Pranciškaus Asyžiečio gimimo minint. Išleido ir spaudė Pranciškonų spaustuė Brooklyn 1983 metais. Kalbą prižiūrėjo Leonardas Žitkevičius. Viršelį ir aplanką apipavidalino T. Placidus Barius, OFM. Iliustruota dailininkų kūriniais ir nuotraukomis. 368 psl. Kaina 12 dol.

Pernai visas pasaulis minėjo šv. Pranciškaus 800 metų gimimo jubiliejų. Ta jubiliejus proga, kaip sakoma šio išspūdingo leidinio pratartryje, "spausdinama ši knyga, brandinta daug metų ir pavadinta 'Aš savo dalį atlikau' — šv. Pranciškaus žodžiais, pasakytas broliams jo mirties valandą".

Šv. Pranciškaus prasmingais žodžiais buvo pavadinta ir pirmoji šio autoriaus knyga — "Broliai, pradėkim", išleista 1976. Skaitytojai jį išvelgė nuoširdų pranciškoniskumą. Tas pats nuoširdus pranciškoniskumas randamas ir šioj naujoj knygoj. Cituojam porą paragrafų iš jos "Pratarties":

"Pranciškus gimė Asyžiuje, mažame vidurinės Italijos miestelyje, ir nužėrėjo poetine pasaulio išraiška. Jis taip pat ieškojo gyvenimo prasmės ir surado ją ne tiktai kontempliacijoje, bet ir žmogaus pasaulyje.

Jo atsakymas buvo Evangelija. Jis taip pat buvo statybininkas ir keliautojas. Ir jis rado savo prasmę draugystėje su Broliu Žmogum ir Motina Žeme. Jiš matė žemės ir žmogaus augimą ir pastatus, neprieštaraujančius dvasiniams dalykams: visa, kas buvo gera, darniai suare."

Tarp kitų skaitinių mus ypač tingai domina rašinys "1938, vasarą, kada aš priėjau prie Dievo altoriaus...", autoriaus rašytas ką tik išventinus jį kunigu. Yra įdėta ir įdomi nuotrauka, pavadinta "Mamytė eina į bažnyčią".

Autorius dar yra išvertęs 1978 išspausdintą knygutę "Pranciškoniški Kryžiaus Keliai", prašytą Fr. Edwin Dorzweiler, O.F.M., Cap.

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA. VI tomas, Išleido Lietuvos Kronikos Sąjunga, 6825 South Talman Ave., Chicago, Ill. 60629. Iliustracijos — Seselės Mercedes. Spaudai paruošė M. Morkūno spaustuė Chicagoj. Spausdino Kingsport Press, Kingsport, Tennessee, 1983. Tiražas — 5000. Kietais viršeliais. 688 psl. Kaina 7 dol.

"Leidėjų žody" sakoma: "Leidžiame LKB Kronikos VI tomą su 10 Kronikos nr. 10-49 ir jį skiriame Kronikos dešimties metų sukakčiai paminėti. LKB Kronikos pirmasis numeris buvo išleistas pogrindyje rusų komunistų pavergtoje Lietuvoje 1972 m. kovo 19 d. (...)

Raudonojo komunizmo pavergtos Lietuvos tikintieji, leidami LKB Kronikas, su didžiausiu ryžtu ir pasiaukojimu tęsia kovą už tikėjimo laisvę ir žmogaus teises, siekdami Lietuvos išlaisvinimo iš komunistų vergijos.

LKB Kronikos 51 sukaktuviame numeryje rašoma: "LKB Kronikos gyvavimas per ištisą dešimtmetį sistemoje, kurioje pilna šnipų, ginkluotų geriausia sekimo technika, išdavikų ir pataikūnų, yra beveik stebuklas".

Lietuvos Kronikos Sąjunga (anksčiau vadinosi LKB Kronikos Leisti Sąjunga) sakosi yra pasiryžusi ir toliau leisti Kronikas knygomis lietuvių, anglų, ispanų ir prancūzų kalbomis.

Gerbk pasiskolintą knygą, ją dailiai aplenk, saugok, greitai perskaityk ir laiku sugrąžink!

PRIŠ 50 METŲ GRĮŽO PIRMIEJI KALINIAI IŠ SOVIETŲ KALĖJIMO

(atkelta iš 3 psl.)

čios vikaru Petrapilyje, o vėliau klebonu. Suimtas 1932 balandžio 15.

Kun. Kazimieras Juršanas, gimęs 1887, išventintas 1910, buvo klebonu lietuviškoje Rabinovičių parapijoje Mohilevo gubernijoje. Į kalėjimą pateko 1926.

Kun. Kazimieras Velička, gimęs 1859, išventintas 1887, dirbo sielovadoje Petrapilyje, į Sibirą pateko 1931.

Kun. Vytautas Paškevičius, gimęs 1882, išventintas 1906, darbavosi Mohileve, 1930 ištremtas į Solovkų salas.

Kun. Vincentas Ilginis, gimęs 1886, išventintas 1909, darbavosi Charkove, suimtas 1926.

Kun. Mykolas Bugenis, gimęs 1888, išventintas 1913, buvo Šv. Kotrynos vikaru Petrapilyje, Omsko klebonu, suimtas 1930.

Kun. Jonas Paulavičius, gimęs 1877, išventintas 1900, išbuvo Kalūgoje 21 metus. Suimtas 1931.

Kun. Vincentas Dainys, gimęs 1877, išventintas 1903, darbavosi Pskove, o vėliau Petrapilyje. Suimtas 1928.

Kun. Jonas Ladyga, gimęs 1869, išventintas 1894, suimtas 1930.

Kun. Vladas Čegis, darbavosi Gatčinoje ir Petrapilyje, suimtas 1931.

Trys grįžę pasauliečiai buvo: Ona Gineitienė, agronomas Steiblys, vargonininkas muzikas Jasenauskas.

Iš jų du karo metu pasitraukė į Vokietiją, paskui atvyko į Ameriką. Kun. Kazimieras Juršanas pakeitė savo pavardę, pasidarė Juršenas, gyveno Chicagoje ir ten mirė. Kun. Vladas Čegis gyveno Philadelphiaje ir ten mirė.

-o-

Praėjo 50 metų. Ir šiandien vyksta tas pats, gal net dar labiau spaudžiami žmonės, kišami į kalėjimus tik dėl to, kad jie nori ištikimai išpažinti savo religiją. Naujo skurdo, vargo ir ašarų prisipildė kalėjimai ir nuiliūdo žmonių širdys, belaukdamos geresnių laikų.

Bet jų vargai, jų auka nenueis veltui. Jie stiprina žmonių tikėjimą, stiprina ir ugdo pačią tautą. Kankiniai niekada nežūsta. Jie gyvena ir šviečia šimtmečius. (p.j.)

Šm. spalio 30 įvyks N. Pr. Marijos Seseų Rėmėjų

SĄSKRYDIS

Kviečiami visi Vienuolijūs Bičiuliai ir Bendradarbiai bei Rėmėjai dalyvauti šiame tradiciniame Vėlinių minėjime, savo mirusiųjų pagerbime bei maldoje už juos.

11:00 val. Šv. Mišias aukos ir pamokslą sakys kun. dr. V. Cukuras vienuolyno kapellonas

12:00 val. Pietūs ir Aušros šimtmečio minėjimas. Kalbės kun. dr. Pranas Gaida, Tėviškės Žiburių redaktorius iš Toronto, Kanados.

3.00 val. Kapų lankymas ir paminklų šventinimas: kun. Pijaus Lekešio, ateitininkės Emilijos Vaišnoraitės, partizano Justino Siručio ir Lauros Šlapelienės.

4.00 val. Mišparai už mirusius

Sąskrydis vyks dvasinio ir tautinio atgimimo ženkle. Minėsime Viešpaties Atpirkimo metus ir Aušros šimtmetį. Kviečiame ir laukiame pranešimo šiuo adresu:

Sąskrydis vyks dvasinio ir tautinio atgimimo ženkle. Minėsime Viešpaties Atpirkimo metus ir Aušros šimtmetį. Kviečiame ir laukiame pranešimo šiuo adresu:

IMMACULATE CONCEPTION CONVENT
PUTNAM, CT. 06260 TELEFONU: 928-5828

PREZIDENTAS PRIĖMĖ REDAKTORIUS

Prez. R. Reagan, kaip ir kiti JAV prezidentai, kiekvienais metais pakviečia keletą kartų įvairių tautybių laikraščių ir radijo programų redaktorių į Baltuosius Rūmus.

Spalio 18 įvairių tautybių 96 redaktoriai susirinko prie Baltųjų Rūmų esančiame administracijos pastate, kur porą valandų informacijas teikė įvairūs pareigūnai. Šiame suvažiavime dalyvavo 6 lietuviai: Bronius Nainys — Pasaulio Lietuvis redaktorius, Jolanta Raslavičiūtė — iš Amerikos Balso radijo, Viktoras Vaitkus — iš Waterburio lietuvių radijo, Albertas Misiūnas — iš Detroito lietuvių radijo, Martynas Gudelis — Naujienų redaktorius ir kun. dr. Kornelijus Bučmys — Darbininko ir Garso redaktorius.

Pirmiausia kalbėjo Edward J. Derwinski. Jis nuo 1959 sausio iki 1983 sausio buvo JAV kongresmanas iš Chicagos. Dabartinis jo oficialus titulas: Counselor of the Department of State. Jo patarimai ypač vertinami svarstant užsienio politiką Valsybės departamente.

E. J. Derwinski palietė eilę klausimų: santykiai su Sovietų Sąjunga, Izraelis-Sirija-Lebanonas, Korėjos lėktuvo tragedija, Madrido konferencija ir kt. Klausimų ir atsakymų metu Br. Nainys paprašė pasisakyti OSI įstaigos veiklos atžvilgiu. E. Derwinski priminė, kad čia daugiausia nulemia vietiniai teisėjai, primindamas skirtingus sprendimus panašiose bylose Newarke ir Floridoje. Užklausus, ar JAV remti Europos parlamento rezoliuciją Pabaltijo klausimu, jei ji būtų įnešta į Jungtines Tautas, E. Derwinski priminė neseniai prezidento Reagano per JAV ambasadorę JT atstovam įteiktą raštą, kuriame oficialiai dar kartą primenamas Pabaltijo krašto okupacijos nepripažinimas.

Donald T. Regan, Secretary of Treasury, kalbėjo apie JAV fi-

nansinę padėtį, primindamas, kad infliacija ir nedarbas mažėja, kai tuo tarpu kituose kraštuose padėtis blogėja.

Edwin Meese, Counselor to the President for the National Security Council, kalbėjo apie JAV vidaus saugumo klausimus, narkotikų kontrolę, imigrantų reikalus.

Wendel Wilkie Gunn, Assistant Director for Commerce and Trade, svarstė JAV vidaus reikalus.

Buvo labai miela tiek konferencijos patalpose, tiek ir pačiuose Baltuosiuose Rūmuose visur matyti Liną Kojelį.

Po visų pokalbių redaktoriai buvo nuvesti į Baltųjų Rūmų valgomojį kambarį. Svečiai susėdo prie 11 apvalių stalų. Dvyliką valandą į valgomojį atėjo prez. Reagan. Prezidento dešinėje buvo pasodintas Darbininko redaktorius. Prie to paties stalo dar sėdėjo lenkų du atstovai, prezidento spaudos sekretorė, italų redaktorius, graikų redaktorė ir prezidento kairėje — negrų redaktorius iš Alabamos.

Baigus pietus, pirmą valandą trumpai kalbėjo ir pats prezidentas, daugiausia paliesdamas Europos ir JAV saugumą. Filmuojant 6 televizijos kamerom, prezidentas dar keliolika minučių atsakinėjo į jam duodamus klausimus. Atsisveikinęs su prie jo stalo sėdėjusiais, prezidentas išskubėjo į kitą susitikimą. (k.b.)

ADOMO GALDIKO PARODOJE

Kultūros Židinyje spalio 15-16 buvo dail. Adomo Galdiko paroda, skirta jo 90 metų gimtadieniui prisiminti. Parodą rengė jo vardo galerija. Visais parodos reikalais rūpinosi Tėv. Leonardas Andriekus, OFM.

Iš anksto buvo sutelkta nemažai dailininko paveikslų. Daugiausia šiai parodai davė A. Galdiko galerija, paimta ir iš

Vytautas Vebeliūnas, Kasos kredito unijos prezidentas, kalba St. Petersburg, Fla., atidarant ten Kasos skyrių. Nuotr. V. Alksnis.

KASA FLORIDOJE

Floridos lietuviams spalio 15 buvo ypatinga diena. Gražioje St. Petersburgo lietuvių kolonijoje tą šeštadienio vakarą įvyko Lietuvos Klubu rudens sezono pirmasis pobūvis ir KASOS Kredito Unijos skyriaus atidarymas. Bilietai šiam įvykiui buvo jau iš anksto išparduoti. Jauki lietuvių salė sutalpino netoli 350 svečių, kurie atvyko ne tik iš St. Petersburgo apylinkės, bet ir iš Orlando, Daytona Beach bei kitų vietovių. Susidomėjimas šiuo vakaru buvo didelis, nes buvo numatyta įdomi programa, o Floridos lietuviai jau buvo išsiilgę ką nors naujo išgirsti ir pamatyti.

Sprendžiant iš linksmų veidų

ir gausių katučių, pobūvio svečiai nebuvo nuvilti. Vakarų programoj dalyvavo iš New Yorko pakviesta muzikos ir dainos grupė "Jinai ir 3 gintarai", kuri jau ne vienoj lietuvių kolonijoj yra pagarsėjusi nuotaikingu repertuaru. Ir šį kartą Vytauto Daugirdo vadovaujama grupė pasirodė įspūdingai. Gera technika, sklandžiai atliktas dainų repertuaras, puikiai režisuota eiga, užkrečianti vaidyba (ypač Zenono Jurio Šelmiški niuansai) pakėlė "Jinai ir 3 gintarai" į pirmąjį tautinės ir estradinės muzikos vienetą. Grupė ne tik dviem išėjimais atliko programą, bet taip pat grojo ir dainavo šokiama visą vakarą.

Pobūvyje dalyvavusi KASOS vadovybė padarė dvi staigmenas: padovanoto kiekvienam stalui po butelį degtinės ir vakaro programą papildė New Yorko pasižymėjusiu pantomimikos artisto Pauliaus Rajecko dalyvavimu. Daugelis svečių nežinojo, ko tikėtis iš artisto, kuris scenoje vaiduoja nuotaikas ir įvykius be žodžių. Rajeckui neilgai truko publika užburti savo išraiškos ir judesių vaidyba. Karšti plojimai parodė svečių nuostabą ir pasigėrėjimą jauno menininko talentu. Paulius Rajeckas tikrai vertas dėmesio ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių scenoje. Linkime jam sėkmės.

Kalbant apie vakaro programą, reikia sugrįžti į pradžią, nes buvo ir taip vadinama oficialioji dalis. Tą dalį atliko Lietuvos Klubu valdybos pakviesti KASOS Kredito Unijos direktoriai. Pirmiausia dr. Rimas Vaičiūnis, supažindino svečius su čia dalyvavusiais ir su namie pasilikusiais KASOS direktoriais. Be paties dr. R. Vaičiūnio, pobūvyje dalyvavo KASOS prezidentas Vytautas Vebeliūnas, viceprezidentas Vytautas Alksnis, sekretorius Algirdas Šilbajoris, narys Romas Kežys ir kontrolės komiteto pir-

mytojas. Dailininko A. Galdiko tapybos nepalietė. N.Y. Liet. Dailininkų Sąjungos vardu pasveikino P. Jurkus. Tada svečiai turėjo progos apžiūrėti parodą, pasikalbėti. Specialiai į šią parodą buvo atvykęs dail. Viktoras Vizgirda iš Cape Codo. Atsilankė beveik visi apylinkės dailininkai.

Parodoje buvo išstatyta jo darbai nuo 1944 metų, nuo jo pasitraukimo iš Lietuvos. Jo Freiburgo periodas, būdingieji darbai iš Amerikos laikotarpio, kur pamažu įsigali abstraktas.

Keliolika paveikslų buvo parduota.

Putnamo seserų atvežti paveikslai, kurie netilpo parodoje, buvo išstatyti posėdžių kambaryje. Tai buvo lyg antroji paroda. Šių paveikslų daugiausia ir parduota.

Abi dienas paroda buvo gausiai lankoma. Išleistas ir parodos katalogas. Visiem buvo malonu apžvelgti šią didelę ir spalvingą parodą, buvo labai reta proga ir paveikslų įsigyti.

Už šios parodos surengimą reikia padėkoti A. Galdiko vardo galerijai, kad ėmėsi iniciatyvos ir parodą realizavo. Galerija galėtų ir kitų dailininkų parodas surengti. (p.j.)

Dail. Romas Viešulas kalba dail. Adomo Galdiko parodoje, kuri buvo skirta jo 90 metų gimimo sukakčiai prisiminti. Nuotr. L. Tamosaičio.

LIET. BENDRUOMENĖS TARYBA POSĖDŽIAVO CLEVELANDE

JAV Lietuvių Bendruomenės X-tosios tarybos antroji sesija vyko spalio 22-23 The Charterhouse Motor Inn patalpose, Euclid, Ohio, prie pat Clevelando.

Pirmasis posėdis pradėtas spalio 22, šeštadienį, 9:30 val. ryto JAV ir Lietuvos himnais bei kun. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, sukalbėta invokacija. Ohio LB apygardos pirmininkui Juozui Mikoniui pasveikinus susirinkusius, atidarymo žodį tarė JAV LB tarybos prezidento pirmininkas dr. K. Ambrozaitis. Paskaitytai sveikinimai raštu.

Priėmus darbotvarkę, kalbėjo pasaulio LB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas. Priminė sėkmingai praėjusias II PL Dienas, liuanistikos katedrą ir kt. Tuoj po jo kalbėjo Pasaulio Lietuvių redaktorius Br. Nainys. G. A. Karnienė iš St. Petersburgo įteikė dosnią tos kolonijos lietuvių aukštesnės katedros įmokejimų stiprinti.

JAV LB krašto valdybos narių pranešimai iš anksto tarybos nariams buvo išsiuntinėti raštu. Čia išsamesnį pranešimą žodžiu padarė valdybos pirm. dr. A. Butkus. Kiek ilgiau sustoję prie ateinančiais metais Clevelande ruošiamos tautinių šokių šventės. Jau užsirašė 2000 šokėjų. Šventė įvyks Kolizėje, kuris turi 17,000 sėdimų vietų. Bus daroma plati propaganda, kad apie šventę sužinotų ir amerikiečiai ir kitų tautybių žiūrovai.

Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkui dr. Budreckiui pasitraukus, naujuoju šios tarybos pirmininku dr. A. Butkus pakvietė Joną Urboną. Jis sudarė tokią visuomeninių reikalų tarybą: pirm. Jonas Urbo-

nas, vicepirmininkai dr. Viktoras Stankus ir Aušra Zerr, nariai — kun. Kazimieras Pugevičius, Eduardas Meilus, Teresė Meiluvienė-Gaidelytė, dr. Ramūnas Kondratas, Daiva Kezienė, Juozas Kojelis, Virginija Gureckienė, Dalia Orentaitė, Antanas Janušis.

Po pietų pertraukos atskiruose kambariuose tarėsi specialios komisijos: ekonominių finansinių reikalų, kultūros reikalų, jaunimo reikalų, organizacinių reikalų, politinių-informacinių reikalų, socialinių reikalų, religinių reikalų, švietimo reikalų.

Vėl visiem 5:30 val. popiet susirinkus į bendrą salę, garbės teismo pranešimą perskaitė dr. E. Lenkauskas, o kontrolės komisijos — R. Šoliūnaitė. Apie Lietuvių Fondą kalbėjo dr. A. Razma, o apie naujų narių verbavimą I. Budrys. Tarybos prezidento pranešimą perdavė pirm. dr. K. Ambrozaitis. Įstatų ir taisyklių keitimą pristatė R. Dabšys.

Po vakarienes išklausa Dainos Kezienės paskaita apie OSI įstaigos veiklą prieš kai kuriuos pabaltiečius. Paskaita buvo tikrai išsamiai paruošta ir puikiai perduota. Po jos dar kalbėjo dr. V. Stankus.

Sekmadienio rytą sesijos dalyviams mišias koncelebravo kun. Kazimieras Pugevičius ir kun. Kornelijus Bučmys. Pirmasis pasakė ir pamokslą. Po pusryčių trečiame bendrame posėdyje buvo iš eilės svarstomi atskirų darbo komisijų nutarimai ir siūlymai. Su labai nedidelėmis išimtimis sesija praėjo darbo ir tarpusavio susipratimo nuotaikoj. Sesija baigta prezidento pirmininko dr. K. Ambrozaitis padėkos žodžiu. (k.b.)

Kasos skyrius atidarytas St. Petersburg, Fla. Rita Lukaitė yra Kasos išdininkė, o Aras Mieželis — St. Petersburgo Kasos įstaigos vedėjas. Nuotr. V. Alksnis.

mininkas Zenonas Jurys. KASOS reikalais rūpintis namie pasilikto išdininkė bei reikalų vedėja Laima Lileikienė ir narys Aloyzas Balsys.

Toliau programoje kalbėjo sekretorius ir informacijos vedėjas A. Šilbajoris. Trumpais bruožais jis išdėstė kredito unijų kooperatyvinius principus, skirtumą nuo komercinių bankų, lietuviškos kredito unijos reikalingumą ir jos naudą lietuvių asmeninei bei visuomeninei gerovei.

KASOS prezidentas Vytautas Vebeliūnas pasveikino vakaro svečius bei dalyvius ir pabėrė pluoštą minčių apie ekonominio pajėgumo svarbą, lietuvių finansinį solidarumą ir sugebėjimą pajungti finansinių audrų vėjus lietuvių naudai.

Vakaro svečiam buvo pristatytas ir St. Petersburgo KASOS skyriaus vedėjas, vietinis lietuvis bankininkas Aras Mieželis. Jis pranešė KASOS planus St. Petersburg, pristatė savo padėjėją ir tarnautoją Ritą Lukaitę ir paskelbė, kad visi Floridos lietuviai kviečiami jungtis į lietuvišką KASĄ.

Susidomėjimas KASA buvo gana didelis, nes vaišių ir šokių metu daug kas kalbėjosi su direktoriais, ieškojo informacijų ir pažadėjo tuoj pat įstoti į KASOS Kredito Unijos narių eiles.

KASOS vadovybė liko giliai dėkinga Lietuvos Klubu pirmininkui Antanui Gudoniui ir visai klubo valdybai už suteiktą privilegiją dalyvauti programoje ir baliuje. Padėka ir visiem St. Petersburgo bei apylinkių lietuviams už nuosirdų priėmimą.

Kitą dieną, spalio 16, KASOS direktoriai buvo suruošę popietę gražios Isla del Sol vietovės patalpose. Čia dalyvavo apie 50 svečių, kurių tarpe matėsi dauguma veiklios St. Petersburgo lietuvių kolonijos vadovų. Prie šaltų gėrimų ir puikiai paruoštų užkandžių vyko pasikalbėjimai KASOS reikalais. Besidomintiems daugiausia informacijų suteikė pats KASOS prezidentas V. Vebeliūnas ir viceprez. V. Alksnis. Iš paklausimų matėsi, kad vietos lietuviai yra labai susidomėję lietuviškos kredito unijos įsteigimu St. Petersburgo rajone. Priėmimo metu buvo padėkota Arui Mieželiui ir visai jo šeimai už gražiai suruoštą vaišes. A. Mieželis taip pat džiaugėsi susidomėjimu ir pranešė laikiną KASOS įstaigos adresą, kuris yra "Osiris" motelyje, skersai gatvės nuo "Nidos" apartamentų, 620 68th Ave., St. Petersburg Beach, Fla. 33706. Įstaiga veikia kasdien nuo 5 val. iki 7 val. vakaro, o šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Įstaigos telefonas: 813 360-6052.

KASOS vedėjas St. Petersburg ir visi direktoriai New Yorke kviečia lietuvius visais finansiniais reikalais kreiptis į lietuvišką KASĄ.

Alg. Š.

— Dail. J. Dagys, skautam padedant, savo skulptūrų parodą spalio 29-30 rengia Toronte, Priskelimo parapijos parodų salėje. Priskelimo parapijai vadovauja lietuviai pranciškoniai.

— Lietuvių Fondo balius Chicagos Jaunimo Centro didžiojo salėj įvyks lapkričio 5.

— Broniaus Jonušo vardo šiemetinės stipendijos po 1000 dol. paskirtos Danutei Račūnaitėi iš Chicagos ir Omahoje užaugusiai Juditai Praitytei. Stipendijas liuanistikai studijuoti yra įsteigusi Omahoje gyvenanti Emilija Jonušienė, pagerbdama savo mirusio vyro kompoz. B. Jonušo atminimą.

— Lietuvių Fronto Bičiulių ateinančių dvejų metų laikotarpio vadovybei (LFBT ir CV) rinkimų komisija sudaryta iš Philadelphiaijos LFB sambūrio narių. Komisijos pirmininkas yra Edmundas Binkis, o nariai — Marija Raugienė ir Pranas Baras. Rinkimų reikalu instrukcija jau pasiekė visų LFB sambūrių valdybas.

— Muz. Jono Žuko vargonų koncertas įvyks spalio 30 Baltimorės katedroj. Darbinink šį koncertą paskelbiant, anksčiau (Nr. 39) įsivėlė klaida — muzikas pavadintas Juozu.

— Nauji Darbininko skaitytojai: J. Brazauskas, Conn., V. Paulauskas, Beverly Hills, Fla. A. a. C. Sodaitienės prenumerata perėmė sūnus M. Sodaitis, Sunnyside, N.Y. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metam.

ATEITININKŲ RINKIMAI

Ateitininkų Federacijos rinkimai formaliai vyks lapkričio 15 — gruodžio 3. Bus renkamas federacijos vadas, 15 federacijos tarybos narių ir 3 kontrolės komisijos nariai.

Federacijos vado pareigom kandidatuoja dr. Kazys Pemkus iš Dundee, Ill.

Į federacijos tarybą kandidatuoja: Nijolė Balčiūnienė iš Clevelando, Ses. Margarita Barreikaitė iš Toronto, Daiva Barreikaitė iš Chicagos, Juozas Baurys iš Chicagos, Dalia Katliūtė-Boystun iš Chicagos, Birutė Bublienė iš Birmingham, Mich., Vaclovas Kleiza iš Chicagos, dr. Romualdas Kriaučiūnas, iš Lansing, Mich., dr. Česlovas Masaitis iš Thompson, Conn., dr. Algis Norvilas iš Chicagos, Juozas Polikaitis iš Chicagos, dr. Vacys Šaulys iš Chicagos, Vytautas Šoliūnas iš Lemont, Ill., Milda Tamulionienė iš Western Springs, Ill., Stasys Tamulionis iš Western Springs, Ill., Jonas Vaitkus iš Hyattsville, Md., dr. Vytautas Vygantas iš Dallas, Tex., Jonas Žadeikis iš Chicagos, Arvydas Žygas iš Cicero, Ill., Genovaitė Maciūnienė, Kristina Volertienė, Jūratė Krokutė-Stirbienė, Bronius Krokys — keturi paskutiniai iš Philadelphiaijos ir apylinkių.

Į kontrolės komisiją kandidatuoja: Kazys Pabedinskas iš Chicagos, Janina Lieponienė iš Lockport, Ill., dr. Jonas Račkauskas iš Oak Lawn, Ill.

Rinkimai vyks pagal gyvenamą vietovę. Ateitininkų vieneto valdybos raginamos iki lapkričio 1 atsūsti narių sąrašus arba bent vietos narių skaičių rinkimų komisijai adresu: AF Rinkimų Komisija, 7766 Trevino Lane, Falls Church, Va 22043.

Pavieniui gyveną nariai raginami prisistatyti komisijai, kad jiems būtų galima nusiųsti balsavimo lapus.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsijusdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

Po 5 dol. — E. Jankauskas, Woodhaven, N.Y., V. Raskevičius, North Haven, Conn., Z. Dičpinigaitis, Woodhaven, N.Y., A. Vaičiūnas, Islington, Ont., P. Maleckas, Hillside, N.J., B. Andrašiūnas, Hot Springs, Ark., M. Yesukevich, Hamden, Conn., V. Gaver, Doylestown, Pa., J. Misevičius, Baltimore, Md., E. Purelis, Hollywood, Fla., V. Bigenis, Philadelphia, Pa., V. Bulkaitis, Omaha, Nebr., B. Bartkus, Richmond Hill, N.Y., L. Drangauskas, Woodhaven, N.Y., J. Taoras, St. Petersburg Beach, Fla., V. Vilkutaitis, Cleveland, Ohio, M. Glodas, Holden, Mass., dr. K. Paprockaitė, New York, N.Y., dr. W. Grasska, Los Angeles, Calif., V. Norkus, Great Neck, N.Y., P. Indreika, Pacifica, Calif., K. Žolynas, Ormond Beach, Fla., E. Mickeliūnienė, Richmond Hill, N.Y., G. Ivaškienė, Monroe, Conn., J. Šišas, Glendale, Calif., kun. P. Patlaba, Hot Springs, Ark., B. Birutis, Wayne, N.J., E. Davalis, Brooklyn, N.Y., K. Remežienė, Richmond Hill, N.Y., J. Malinauskas, Arlington, Mass., J. Belickas, Woodhaven,

N.Y., L. Reivydas, Los Angeles, Calif.

Visiem aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Kalėdos, Aušros V artų Montrealio choro įdainuota 14 kalėdinių giesmių: Tyliają naktį, Skubinkit piemenys, Nakties tyloje, Piemenėliams, vargdienėliams, Tyliają naktį, Angelų balsai, Sveikas Jėzus gimusis, Linksmų Kalėdų Laukiam su viltim, Berneliai kelkit, Ateikit vaikeliai, Tyliają naktį, Linksmą giesmę ir Iš padangių tolimų. Kaina 11 dol. Persiuntimas 1 dol.

Dainuok ir šok — J. Nakutavičiaus su Dana Summers-Striugaite, palydint orkestrui "Lieuva", įdainuota: Ateisiu, murgužėlė, ateisiu, Sapnų pilis, Krinta lapai, Myliu, Fernando karčiama, Kur gimtinė mylima, Pirmosios gėlės, Ispaniškos akys, O kam gi tu pabeldei, Gera būti žmogum. Kaina 12 dol.

Taip pat gaunamos ir šios naujausios plokštelės: Kalėdos — Aušros Vartų Montrealio choro įgiedotos kalėdinės giesmės. Kaina 10 dol. Nauja diena — antroji dvykūnų Šalčių plokštelė iš Vokietijos. Kaina 10 dol. Tarp tostų ir dainų — estradinę muziką atlieka R. Kasputis su gitarų, trumpetės ir akordeono palaide. Kaina 9 dol. Lauksiu tavęs ateinančiam — Montrealio vyrų okteto dainos. Kaina 10 dol. Motulės dainos—lietuvių liaudies dainos. Dainuoja Bostono lietuvių etnografinis ansamblis "Sodauto". Kaina 6 dol. Kur gintarais. — Montrealio jaunimo ansamblis atlieka 16 kūrinių. Kaina 10 dol. Dainos, muzika ir gėlės įvairių kompozitorių ir artistų atlikti 12 kūrinių. Kaina 9 dol. Leonas Baltus — arijos ir dainos. Kaina 8 dol. Aras...toli nuo tėvynės — Toronto vyrų choro dainos. Kaina 10 dol. Nerija — Clevelando studentų vieneto dainos. Kaina 8 dol. Pavasaris — dainuoja dvykūnai Šalčiai Vokietijoje. Kaina 10 dol. Užaugau Lietuvoj — lietuviškų dainų rinkinys. Kaina 8 dol.

Persiuntimui pridėdama 1 dol. Šios ir kitos lietuviškos plokštelės, naujos lietuviškos knygos ir lietuviški suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje. 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Persiuntimui pridėdama 1 dol. Šios ir kitos lietuviškos plokštelės, naujos lietuviškos knygos ir lietuviški suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje. 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Persiuntimui pridėdama 1 dol. Šios ir kitos lietuviškos plokštelės, naujos lietuviškos knygos ir lietuviški suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje. 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

MŪSŲ MAŽIESIEM

A. Gustaičio, Algis Trakys ir Tarsiukas Šleivys. Apsakymėliai su iliustracijomis. 2 dol.

Grybs, grybs. Dainorėlis su daigom. 3 dol.

B. Š. Nalienės, Kalnų gėlytė. Iliustruota. 2 dol.

B. Vaivorytės, Gyvūnų sodyba. Iliustruota. 3 dol.

R. Scarry, Mano žodynas. Iliustruotas su lietuviškais ir angliškais užrašais. 6 dol.

M. D. Tamulionytės, Lietuviams norime ir būt. Vadovėlis su iliustracijom mokytis lietuvių kalbai. Su kalbos pratimų priedu. 24 dol.

Persiuntimui pridėdama 1 dol. Šios bei kitos lietuviškos knygos, suvenyrai, lietuviškos muzikos plokštelės gaunami Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Daug lietuviškų plokštelių turi Darbininko administracija. Skambink 212 827-1351 ir prašyk, kad plokšteles atsiųstų į namus.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Gina Čapkas. Solistė Gina Čapkauskienė šioj plokštelėj įdainavo: B. Budriūno "Dainos gimimas", J. Stankūno "Mergaitė", G. Gudauskienės "Gintarėlis", A. Stankevičiaus "Vandens malūnėliai", J. Govėdo "Serenada", V. Herbert "Kad matyčiau aš vėl Neapolį", W. Mozart "Lopšinė", R. Siczynski "Viena, mano sapnų miestas", F. von Flotow "Paskutinė rožė", J. Strauss "Pavasario balsai". 12 dol. Persiuntimui pridėdama 1 dol.

"Vytiš". Prieš 10 metų Chicagoj sukurtas orkestras Vytiš išleido plokštelę. Orkestro vadovas ir dainininkas Liutas Dargis. Dar dainuoja Irena Mažeikaitė. Turiny: Kauno valsas, Guantanamo, Dar šiandien, Tau tiktai tau, Vyrai ūžkim, Svajonių sala, Tave aš pamąčiau, O Zuzana, Paskutinis sekmadienis, Saulė. Kaina 12 dol. Persiuntimui pridėdama 1 dol.

Harmonija. New Yorko Harmonijos kvartetetas dainuoja: Oi tu, ieva, ieuže, Pavasaris, Plaukia sau laivelis, Gyvenimas turės, Devynbalsė, Stoviu aš parimus. Kur bėga Šešupė, Du broliukai kunigai, Negerki trečios, Poeto svajonė, Mano rūtos, Šlama silko vėjas. Jau saulelė leidos, Nemunėlis. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridėdama 1 dol. Šios ir kitos lietuviškos muzikos plokštelės, lietuviškos knygos, suvenyrai gaunami Darbininko spaudos kioske: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

BALTINUKAI — T SHIRTS, trijų spalvų, su Lietuvos trispalve ir Vytimi bei įrašu "Lithuanian and proud of it": vaikams (boy's size) S (6-8), M (10-12), L (14-16), suaugusiems (man's size) S (34-36), M (38-40), L (42-44), XL (46-48). Kaina su persiuntimu tik 7 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJAUSIA E. JUCIŪTĖS KNYGA

Igarkos Naujamiestis. Dokumentinis reportažas iš lietuvių tremtinių gyvenimo Sibire. Įrašta į kietus viršelius kainuoja tik 10 dol. Taip pat dar gaunama E. Juciūtės trijų laidų susilaukusi knyga Pėdos mirties zonoje. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridėdama 1 dol. Gaunama Darbininko Spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastiniu apdangalu, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

NAUJAUSI LEIDINIAI

J. Puzino, Rinktiniai raštai. I ir II tomas. Įrašta į kietus viršelius. Už abu tomus 35 dol.

B. Kviklio, Kauno arkivyskupija. Gausiai iliustruota, įrašta. 23 dol.

E. Juciūtė, Igarkos Naujamiestis. Lietuvių tremtinių gyvenimas Sibire. Įrašta. 10 dol.

M. Blynas, Lietuvos senovės paminklai. Iliustruota. 10 dol.

J. Karka, Vytauto Didžiojo Universiteto studentų atsargos karininkų korporacija Ramovė 1933 - 1983. Kaina 10 dol.

A. Balašaitienė, Susitikimas pamary. Novelės. Įrašta. 8 dol.

A. Katrys, Kelionė į Vilnių. Premijuotas romanas. 10.00 dol.

J. Burkus, Gaila minios. Religiniai mąstymai. 8.00 dol.

B. Ramanauskas, OFM, Aš savo dalį atlikau... Religinių straipsnių rinkinys. 12 dol.

A. Gailiūsis, Visaip atsitinka. Novelės. 6 dol.

V. Kavalūnas, Dalia. Romanas, kietais viršeliais, 7 dol.

Pr. Razminas, Kražiai. Didesnio formato, įrašta. 12 dol.

A. Budreckis, DLK Algirdas. Istorinis veikalas, įraštas. 16 dol.

A. Rukša, Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės. III tomas, įraštas. 19 dol.

M. Karaša, Gyvenimo sukuriuose. Įrašta. 12 dol.

E. Juciūtė, Pėdos mirties zonoje. Pergyvenimai Sibire. 10 dol.

Br. Kviklys, Telšių vyskupija. Gausiai iliustruota, įrašta. 20 dol.

Br. Kviklys, Vilkaviškio vyskupija. Gausiai iliustruota, įrašta. 23 dol.

J. Brazaitis, Raštai. I, II ir III tomiai. Įrašta. Po 15 dol.

L. Kerulis, Išvežtųjų lietuvių sąrašas. Didelio formato. 20 dol.

G. Galva, Ernestas Galvanuskas, politinė biografija. Kietais viršeliais. 18.00 dol.

G. Tautvytis, Gyvenimas okupuotoj Lietuvoj. 10.00 dol.

S. Ylos, Ateitininkų vadovas. II laida. 8 dol.

II Pasaulio Lietuvių Dienos. 5 dol.

Br. Raila, Kitokios Lietuvos ilgesys. 5 dol.

R. Raid, Wenn die Sowjets kommen. Vokiečių kalba apie sovietų žiaurumus okupacijos metu Pabaltijo kraštuose. 12 dol.

Persiuntimui pridėdama 1 dol.

Šios bei kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje. 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

IŠPARDAVIMAS

Trys knygos su persiuntimu už 2 dol. Tai P. Narvydo pasakojimai iš Lietuvos laisvės kovų, J. Jaškausko apysaka iš Lietuvos nepriklausomo gyvenimo pradžios, A. Žemaičio "Lietuvos vaizdeliai" arba to paties autoriaus "Nutuliosios dienos" Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Keliautojų dėmesiai

Juozas Kaributas yra parašęs įdomią knygą "Kelionė aplink pasaulį". 423 puslapių knygoj sukaupta daug kelionių įspūdžių. Knyga iliustruota nuotraukomis iš aplankyto vietovių. Knyga su persiuntimu tik 3 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

KNYGOS LIETUVIŲ IR ANGLŲ KALBOM IŠMOKTI

Introduction to Modern Lithuanian — 10 dol.

Lietuviškų pokalbių plokštelė su tekstu — 6 dol.

Angliška lietuviškas žodynas — 8 dol.

Lietuviškai angliškas žodynas — 8 dol.

Lietuvių kalbos žodynas vaikam. Paveiksluotas — 6 dol.

Pridedama persiuntimui po 1 dol. už kiekvieną knygą.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos muzikos plokštelės, o taip pat ir įvairūs lietuviški suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

SPECIALI 14 DIENŲ ESKURSIJA SU 11 DIENŲ LIETUVOJE

Proga sutikti naujus Metus su giminėmis
Gruodžio 27, 1983 iki sausio 9, 1984 — \$1,499.00
Maršrutas: 1 diena Maskvoje, 11 dienų Lietuvoje, 1 diena Frankfurte

Išskridimai iš Bostono ir New Yorko su Lufthansa oro linija
Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS
293 Aubur St.
Newton, Mass. 02166
617 965-8080/ 969-1190

AMBER HARVEST
Fresh fruits and vegetables
PARDUOTUVĖ

Galima gauti skanios, rupios, lietuviškos sveikatos duonos iš Bruno's kepyklos Chicagoj. Užsakomi vaisių krepšiai visom progom. Iki malonaus pasimatymo!

110-21 Jamaica Ave. (kampus 111 St.) 847-9225

Atidara nuo 8 iki 7 val. nuo pirmadienio iki šeštadienio

KAILIŲ PASIRINKIMAS!

Custom made fur and sheepskin coats and other leather goods. The lowest prices in neighborhood. Use our lay-away plan.

ALEX SHEEPSKIN AND FUR CO.
79-03 JAMAICA AVE.
WOODHAVEN, N.Y. 11421
TEL. 212 296-1162

FEDERALINĖ KREDITO UNIJA
LIETUVIŲ KASA LIETUVIAM

86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (212) 441-6799

Skyriai Chicagoje, Ill. ir St. Petersburg, Fla.

— Kiekvienu taupoma sąskaita KASOJE apdrausta iki 100,000 dolerių.

KASA už paprastą taupomą sąskaitą moka 9%

Už IRA pensijų indėlius dabar moka 11%

Už didelius ir mažus Certifikatus duoda kiek galima aukščiausius procentus.

Visiems narliams lengvomis sąlygomis suteikia visų rūšių paskolas ir mortgiculus.

Tiesioginiai priima arba keičia Social Security pensijos čekius.

Duoda Money Orders ir keičia asmeniškų arba algos čekius.

KASOS įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. vak. ir šeštadieniais iki 5 val. vakaro.

Visus kviečiame dėti santaupas į lietuvišką KASĄ.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

SV. KAZIMIERAS
PATRONUS LITUANIE
1884-1984

MILNIS CATHEDRAL
PATRIM'S RESTING PLACE

Šv. Kazimiero medalis, išleistas jubiliejui rengti komiteto, jau gaunamas Darbininko administracijoje. Medalis bronzinis, įdėtas į plastikinę dėžutę. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridėdama dar 1 dol.

Nauja knyga

Tautinės S-gos namuose spalio 16 So. Bostone LMF Bostono klubas, kuriam vadovauja Elena Vasyliūnienė, surengė supažindinimą su Elenos Juciūtės neseniai parašyta ir išleista knyga "Igarokos Naujamiestis".

I šį renginį susirinko gražus būrys. Supažindinimą pradėjo pirm. Elena Vasyliūnienė, o apie knygos autorę Eleną Juciūtę ir pačią knygą kalbėjo rašytojas Jonas Vizbaras. Jis labai akcentavo tokių knygų svarbą. Tai bausių įvykių dokumentacija, kuri yra labai svarbi istorijai apie sovietų bausius darbus ir lietuvių kančias. Apie 1941

metų išvežimus daug kalbama ir rašoma, bet apie 1948 metų bausias masines deportacijas, kurios palietė daugiausia ūkininkus, mažai žinoma ir mažai kalbama.

Aktorė-režisė Aleksandra Gustaitienė paskaitė porą ištraukų iš tos knygos.

Trumpą žodį tarė knygos autorė Elena Juciūtė, dėkoma knygos leidėjui, o ypač skaitytojams.

Jono Vanagaičio šaulių kuopos vardu Aloyzas Astravas pasveikino Eleną Juciūtę už tos knygos parašymą, o taip pat ir tos Igarokos gyventoją Oną Tamošiūnaitę. Daug kam nebuvo aišku, kaip čia yra su ta Tamošiūnaitė, kuri kukliai sėdėjo prie vieno stalo su vyru ir sūnum.

Man kaip tik teko sėdėti prie kuklios šeimos, o svarbiausia tikrosios knygos autorės Onos

Tamošiūnaitės, kurios pasakojimus į šią knygą surašė Elena Juciūtė. Knygoje kaip tik ir aprašomas Tamošiūnų šeimos likimas, o taip pat ir visų kitų, kurie pateko į tą bausių Igaroką ir iškentėjo tiek daug. Dauguma tų išvežtųjų mirė ten, o kai kam vėliau pasisekė sugrįžti į namus, kurių jau nebuvo, o Onai Tamošiūnaitėi net atvykti į Ameriką.

Mes džiaugiamės, kad Ona Tamošiūnaitė, savo brolių kviečiama, pasiekė Ameriką, čia išaugino du sūnus.

Šiame moterų renginyje buvo apdovanota gražia tautine juosta Marija Gineitienė, kuri su vyru Henriku išvyksta pastoviam apsigyvenimui į Floridą.

V. Igno paroda

So. Bostono Lietuvių Piliiečių D-jos skautų salė spalio 15-16 vyko dail. Vytauto Igno grafiškos kūrinių paroda. Parodos atidarymas įvyko spalio 15 d. 7:30 val. vak. Susirinko gražus būrys meno mėgėjų. Parodą atidarė vyr. skautininkas Česlovas Kiliulis, o apie dail. Igną trumpą žodį tarė Lietuviškosios Skautybės Fondo valdybos vicepirm. dr. Jurgis Gimbutas.

Dail. Ignas turėjo išstatęs 22 savo dailės darbus, dauguma lino ir medžio raiziniū. Be to, pats dailininkas Ignas iš skaidrių parodė eilę savo darbų.

Šią parodą rengė Lietuviškosios Skautybės Fondo valdyba.

"Šurum-Burum"

South Bostono lietuvių Piliiečių D-jos metinis narių banketas įvyko spalio 15 d. 3 val. p.p. Bankete buvo pagerbti nariai, kurie jau yra išbuvę nariais 25 metus, apdovanojant juos ženkleliais.

Mūsų mielai

A.A.

mokytojai ČESYTEI SODAITIENEI

Floridoje mirus, jos vaikus Tomą su šeima, Birutę su šeima, Mindaugą ir kitus gimines šioje skaudžioje valandoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Vytautas, Tomas, Audronė ir Rožė Kondrotai

A.A.

ČESEI SODAITIENEI

mirus, dukrą Birutę, sūnus Tomą ir Mindaugą su šeimomis ir visus gimines giliai užjaučiame.

*Jadvyga Gasiliūnienė
Aldona Krulikiene
Bronė ir Antanas Reventai
Sofija ir Stasys Vaškiai
Marija ir Leonas Virbickai*

A.A.

Inž. JONUI KRIVICKUI

mirus, broliui Kazimierui su šeima ir giminėms reiškiamo giliai užuojautą ir kartu liūdime.

Ona ir Vytautas Baltučiai

Sutaupysite perkdami pas mus tauriuosius ir gaivinančius gėrimus

UŽSAKYTI GALIMA VIENINTELĖJE LIETUVIŠKOJE LIKERIO PARDUOTUVĖJE

"VANDA"

Atsiimti galima "Lito" būstinėje adresu:

86-01 114th St.
Richmond Hill, N.Y.
Skambinti telefonais: 212 441-2811 arba 516 997-7655

Iš amerikiečių spaudos

Daily News rugsėjo 23 rašo apie Juozą Kungį: "Alleged Nazi wins court test". Straipsny David Hardy ir Richard Sisk rašo, kad federalinis teisėjas Dickinson R. Debevoise atsiskaitęs atimti Kungui pilietybę. Kungys esąs 67 metų, pensininkas dantų technikas iš Clifton, N.J. I Ameriką jis atvyko 1948. Valdžios užvesta byla prieš Kungį esanti paremta tik rašytais liudininkų parodymais su sovietų pagelba. Savo 100 lapų nutarime teisėjas rašas: "If the government deputizes a totalitarian state to obtain for it evidence to be used in a U.S. court, the government must take whatever steps are necessary to insure that the evidence was not coerced or otherwise tainted by improper pressures". Toliau teisėjas rašo, kad rusai buvo labai suinteresuoti Kungiu, bet Sovietų teisinė sistema "distorts or fabricates evidence in cases such as this".

Taigi nors vienas teisėjas pasakė tiesą apie sovietų sistemą ir liudijimus.

Sunday Telegram rugsėjo 18 straipsnyje "Science Center Officially Explores a Zoo in China" rašoma apie Phyllis Mickūnas kelionę į Kiniją. Ji lankėsi Kinijoje susipažinimui su Kinijos zoologijos sodais. Kadangi Kinija vos pajėgia išmaitinti savo gyventojus, tai kaip ji išlaiko zoologijos sodų gyventojus. Tie visi gyvuliai ten gana gerai prižiūrimi ir maitinami, nors lyginant su Amerika yra apie 20 ar daugiau metų atsilikę.

Ši ekskursija buvo suorganizuota College of professional and continuing education at Clark University.

The Boston Globe įdėjo du skaitytojų laiškus dėl Korėjos

DĖMESIO BOSTONO IR JO APYLINKĖS LIETUVIAMS

Lapkričio 18-20 Lietuvių Piliiečių klube Bostone vyksta lietuviškos tautodailės paroda. Bus išstatyti dail. Adolfo Gedvilo įvairūs medžio drožiniai, dekoratyvinės lėkštės, lėkštės su lietuviškais ornamentais, rankšluostinės, įvairūs papuošimai su gintaru, audiniai, inkrustuoti paveikslai, odos gaminiai, gintaras. Čia matome dekoratyvinę vazelę ir dekoratyvinę lėkštę, į kurią įrašyti Maironio žodžiai: "Ten užaugau, iškentėjau aš kančias visas ir pamėgau, pamylėjau vargdienio dūmas". Lėkštės centre vaizduojamas artojas.

Tokius įdomius eksponatus galėsite pamatyti ir įsigyti! Parodą tvarko Sibiro tremtinė Genovaitė Popellenė.

lėktuvo numušimo ir kaip Amerikos liberalai net ir per laikraštį pasisako nepažindami rusų. Esą kiek tokių lėktuvų sovietai turės numušti, kad atidarius tiems liberalams akis ir parodžius tikrąjį Sovietų Rusijos veidą.

Kad Laisvės Varpa gerai girdėtųmėt

Dėl lietuvių vis didesnio išsiskirstymo po didžiųjų miestų apylinkes sunku lietuvių radijo programom surasti tokias radijo stotis, kurios visur būtų gerai girdimos. Todėl lietuviams atskirose vietovėse tenka pasirūpinti tokiais radijo priimtuvais, kuriais lietuvių radijo programos geriausiai girdimos. Laisvės Varpas nustatė, kad jo programos labai gerai girdimos General Electric "Superradio" aparatu, model 7-2880 net ten, kur kitais aparatais Laisvės Varpas visiškai negirdimas ar prastai girdimas. To aparato kaina 69 dol. Jį galima pasiskolinti krautuvėse išmėginimui ar pirkti su sąlyga, kad būtų galima grąžinti, jei norimas Laisvės Varpo girdėjimas nepasitvirtintų. Visuomeninio ir kultūrinio pobūdžio Laisvės Varpo radijo laidos perduodamos kiekvieną sekmadienį nuo 9 val. ligi 10 val. ryto iš radijo stoties WCAV-FM banga 98. Programos vedėju yra vilnietis advokatas Petras Viščinis.

Tautodailės paroda rengiama lapkričio 19-20 Bostone, Lietuvių piliečių draugijos namuose. Bus išstatyta dekoratyvinės lėkštės, rankšluostinės, medžio inkrustacijos, gintarai, audiniai ir kita. Šiuos darbus yra sutelkusi Sibiro tremtinė Genovaitė Popelienė iš Brooklyno, N.Y.

JŪRA STRIMAITIS, ADVOKATĖ — KEHOE, DOYLE, PLAYER. NOVICK & STRIMAITIS — Nine Hamilton Place; Boston, MA. TEL: 617-338-0070 Lynn, MA, TEL: 617-599-8188. Mūsų devynių advokatų firma specializuojasi įvairiose srityse.

BOSTON MASS — WLYN 1360 bango sek. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

Balfo vaju
Spalio mėnesį pradeda Balfo metinė šalpos rinkliava. Šiuo vienkartinio metiniu žygiu kreipiamasi į visus lietuvius, prašant talkos.

Sesėlė Teresė, garsioji Indijos labdarė ir Nobelio premijos laureatė, yra taip išsireikšusi: Jūs esate mum reikalingi, bet ir mes esame jum reikalingi, kad jūsų dosnumas, žmoniškumas ir artimo meilė pasireikštų šelpiant vargstančius pasaulyje.

Balfas tarp lietuvių kaip tik ir yra ta organizacija, kuri palaiško ryšį tarp savųjų, galinčių sušelpiti, ir tų, kuriems ta šalpa būtina reikalinga.

Aukas prašoma siųsti Balfo išdininkui adresu: Petras Navazelskis, 74 Webster St., Westwood, Mass. 02090. (K.A.B.)

BOSTONO RENGINIAI

Lapkričio 13 Šv. Petro parapijos kalėdinis bazaras So. Bostono Lietuvių Piliiečių D-jos salėj.
Lapkričio 20 Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas So. Bostono Liet. Pil. D-jos salėj.

Lapkričio 26 Lituanistinės mokyklos tėvų komiteto rengiamas balius So. Bostono Lietuvių Piliiečių D-jos salėj. Rugsėjo 12 gegužinė - piknikas.

Lapkričio 27 Jono Vanagaičio šaulių kuopos 25 metų sukakties minėjimas.

1984 balandžio 1 Minkų radijo valandėlės 50 metų sukakties minėjimas So. Bostono Lietuvių Piliiečių D-jos salėj. Rugsėjo 12 gegužinė - piknikas.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

BOSTON MASS — WLYN 1360 bango sek. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

"Amber Holidays"

Paskutinė šių metų ESKURSIJA Į LIETUVĄ išvyksta: GRUODŽIO 26 d. — \$1175.00 su NAUJŪJŲ METŲ SUTIKIMU VILNIUJE (Maskva 2, Vilnius 5, Ryga 3, Leningradas 2, Helsinkis 1)

1984 METŲ ESKURSIJOS Į LIETUVĄ prasideda BALANDŽIO 18 D. REGISTRUOJAME JAU DABAR. Šiuo reikalu skambinkite: 1-800-722-1300 (Toll Free), iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, p.o. box 116
South Boston, Mass. 02127

Istaigai vadovauja Aldona ADOMONIENĖ ir Albina RUDŽIŪNĖ. Norintiems atsikviesti gimines atostogom sutvarkome dokumentus. Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

A.A. Inž. VISVALDUI MAČIŪNIUI

mirus, jo žmonai Baniutei, sūnui ir dukrai su šeimomis reiškiamo giliai užuojautą.

*Bronys ir Aleksandra Elsbergai
Antanas ir Albina Didžiuliai*

Diplomuotam inžinieriui

A.A. VISVALDUI MAČIŪNIUI

mirus, žmonai Baniutei, dukrai Gugai ir sūnui Jonui su šeima, kitiems giminėms ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

*Julija Adienė
Jadvyga Gasiliūnienė
Aldona Krulikiene
Irena ir Antanas Mačioniai*

Mielam bičiuliui nuo vaikystės laikų

A.A. dipl. inž. VISVALDUI MAČIŪNIUI

mirus, jo žmonai Baniutei, dukrai Guodai, sūnui Jonui, jų šeimoms ir visiems artimiesiems reiškiamo giliai užuojautą.

Stefa ir Vaclovas Biručiai

Neteko Tau sugrįžti į numylėtą Tėviškę — Uteną, Gudeniškes, — Amžina Tėvynė taip anksti, netikėtai Priglaudė Tave...

Š.m. lapkričio 5 d. sueina treji metai, kaip, Viešpaties pašauktas, užbaigė šios žemės kelionę mano mylimas vyras

A.A. muzikas MYKOLAS CIBAS

ir ilsi ramybėje Visų Šventų kapinėse Great Neck, N.Y. Prabėgo treji metai liūdesys, tačiau velionio prisiminimas liks gyvas mano širdyje.

Sviesiam jo atminimui prisiminti už jo sielą bus aukojamos šv. Mišios:

Aušros Vartų bažnyčioje New Yorke lapkričio 6 d. 11 val.,

Šv. Aloyzo bažnyčioje Great Neck, N.Y., — lapkričio 5 d. 5 v.v.

Kennebunkporto pranciškonų vienuolyno koplyčioje — lapkričio 5.

Taip pat šv. Mišios bus aukojamos Lietuvoje — Utenos bažnyčioje — lapkričio 9 d. 7:30 v.r.

Nuoširdžiai prašau gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Mykolą per šias aukojamas šv. Mišias, kad Viešpats suteiktų jo sielai amžiną šviesą.

*Liadinti žmona Eufemija,
giminės Amerikoje, Lietuvoje ir Sibire*

DARBININKAS

Redakcija ..... (212) 827-1352
 Administr. .... (212) 827-1351
 Spaustuvė ..... (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė .... (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Laikrodė šį savaitgalį, naktį iš 29 į 30, 2 v.r. pasukamas viena valandą atgal. Tuo pradeda elektros energijos taupymo sezonas, kuris baigiasi pavasarį balandžio mėnesį.

Vysk. V. Brizgys lapkričio 20, sekmadienį, 2 val. popiet aukos mišias ir pasakys pamokslą Aušros Vartų bažnyčioje, Manhatane. Tą dieną parapija švęs savo tituliarinę šventę. Po mišių įvyks tradiciniai parapijos pietūs. Kun. V. Palubinskas kviečia šventėje dalyvauti visus parapičius ir prijuočančius lietuvius.

Kun. Algimantas Bartkus, neseniai paskirtas Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje prorektoriumi, šį sekmadienį Apreiškimo parapijoje laikys sumą ir pasakys pamokslą. Po kelių dienų išvyks į Romą užimti naujų pareigų.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventė bus paminėta lapkričio 20. Meninę programą dalį atliks N.Y. vyrų choras Perkūnas.

Moteryų Vienybės mišios už mirusius narsus bus lapkričio 6, sekmadienį, 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Po mišių pusryčiai parapijos salėje. Visos narsės prašomos dalyvauti.

Kun. Vytautas Piktuma, praleidęs vasarą New Yorke, spalio 25 vėl išvyko į Riviera Beach, Fla., kur turi savo butą. Ten praleis visą žiemą.

Petras Pusnikas, vyresnės kartos, gyvenęs Franklin Square, L.I., sunegalavus sveikatai, paguldytas į ligoninę tyrimams.

Kun. Petras Patlaba iš Hot Springs, Arkansas, spalio 19 atvyko į New Yorką pas kun. Antaną Račkauską jo gimtadienio atšvęsti. Gimtadienis buvo spalio 21. Jie abu yra kurso draugai, tais pačiais metais baigę Telšių kunigų seminariją. Abu apsilankė ir Darbininko redakcijoje. Išvyko atgal spalio 22, šeštadienį.

Marija Šlavinskienė, praleidusi vasarą savo namuose Monticello, N.Y., lapkričio 1 išvyksta į Riviera Beach, Fla., kur turi savo butą. Ten praleis visą žiemą ir pavasarį.

Antanas Mažeika, Baltų Laisvės Lygos vicepirmininkas, Los Angeles, Calif., su kitais sudaręs komitetą prieš Sovietų dalyvavimą olimpinuose žaidimuose, kurie vyks ateinančiais metais Los Angeles, Calif., ABC televizijos programoj "Nightline" spalio 18 energingai išreiškė savo nuomonę ir argumentus. Programai vadovauja Ted Koppel.

Pranciškonų spaustuvėje išspausdintos dvi naujos poezijos knygos: Kotrynos Grigaitytės — Tylos dovana ir Jono Rūtenio — Šventieji dūmai. Pirmąją knygą išleido Darbininkas, antrąją New Yorko šaulių kuopa.

SKAUTŲ DĖMESIUI!
 Iš Kanados skautų stovyklos paieškomi negrįžę daiktai — baltas maišas su užrašu: Paulius Bivainis, New York. Būkite geri, nors praneškite, kur tie daiktai yra. Adresas: P. Bivainis, P.O. Box 104, Brooklyn, N.Y. 11237. Tel. 201 366-8669.

Jonas Zubavičius iš Sunny Hills, Fla., spalio 12 atvyko pasisvečiuoti pas Juliją ir Ireną Veblaičius, Union, N.J. Važiuojant į kapines aplankyti žmonos tėvelio kapo, gana smarkiai lijo. Paslydo jo mašina, ir jis buvo sužeistas. Sužeista galva ir sprandas. Buvo paguldytas į ligoninę, kur susiuvo galvos žaizdas. Po kelių dienų išleistas iš ligoninės, bet jis turi dabar nešioti specialų kaklo raištį. Iš ligoninės išėjęs, spalio 17 su savo draugais Vincu Misiūnu ir Kazimieru Čiurliu apsilankė ir Darbininko redakcijoje. Atgal į Sunny Hills išvyko spalio 22, šeštadienį. Anksčiau Jonas Zubavičius gyveno Clark, N.J. į Sunny Hills išsikėlė prieš ketverių metus. Ten turi pasistatęs gražius didelius namus. J. Zubavičius Darbininkui paremti paliko 20 dol. auką. Ačiū labai.

Gintaras, Montrealio jaunimo ansamblio, atvyksta į New Yorką ir lapkričio 5 atliks programą Laisvės Žiburio rudens koncerte.

Dr. Ronaldas ir Gražina Paeglės iš Indianos valstybės buvo atvykę aplankyti Gražinos mamytės Liudos Kulikauskienės. Taip pat visi apsilankė ir Darbininko redakcijoje.

Liucijai Gudelienei spalio 26 padaryta didesnė operacija. Kadai ji gyveno New Yorke, aktyviai reikiškė visuomeninėje veikloje. Prieš keletą metų persikėlė į Hot Springs, Arkansas.

Jinai ir trys gintarai dainavo St. Petersburg, Fla., ir Philadelphiajose, kur tautinių šokių grupė Viltis turėjo savo vakarą. Ten labai šiltai priėmė šį dainuojantį vienetą. Vienetas ypač dėkoja Romai Krušinskienėi ir Antanui Krušinskui už jų globą.

Antano Maceikos vardo biblioteka Kultūros Židinyje po vasaros atostogų atidara kiekvieną šeštadienį nuo 10 iki 12 val. Visi prašomi pasinaudoti biblioteka. Gauta eilė naujų knygų.

GAUTA NAUJA KNYGA
 A. Saudargienė — VĖJAS IŠ RYTŲ, Nidos knygų klubo leidinys. Kietais viršeliais. Kelionės aprašymai. Kaina 5 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY. 11207.

Lietuvis bitininkas iš New Jersey yra atvežęs medaus, kurį galima įsigyti Darbininko administracijoje už prieinamą kainą.

Woodhavene išnuomojamas erdvus butas iš 6 kambarių antrame aukšte. Pageidaujama suaugę žmonės. Skambinti vakarais po 6 val. tel. 898-9269.

KASOS Kredito Unijos direktorių posėdyje spalio 11 buvo nutarta paremti Lituaniškos Katedros įkūrimą 500 dolerių auka. Maironio šeštadienei mokyklai rudens baltiaus progai taip pat buvo įteikta 500 dolerių auka. KASOS vadovybė džiaugiasi, kad gali savo nariam išmokėti aukštus dividendus, o taip pat ir lietuvių kultūrinėm institucijom karts nuo karto suteikti finansinę paramą.

Algirdo Landsbergio drama "Penki stulpai turgaus aikštėje" angliškai birželio mėnesį suvaidino latvių teatras Sidnėjuje, Australijoje.

Joan Landsbergienės straipsnis apie "Rinkos komunikaciją" ir du straipsniai apie nepriklausomas biznieres išspausdinti neseniai išėjusioje knygoje WOMEN WORKING HOME (Namuose dirbančios moterys), kurią išleido WWH Press, Norwood, N.J. (\$12.95). Šią knygą labai palankiai įvertino spauda, rekomendavo valstybinė U.S. Small Business Administration. Landsbergienė, nepriklausoma rinkos komunikacijos patarėja ir rašytoja, profesiniuose sluoksniuose žinoma kaip "The Write Person for Advertising and Public Relations. Ji dirba iš savo įstaigos namuose, Freeport, Long Island, N.Y. Jos klientų tarpe yra Adelphi universitetas, Canterbury šeimos terapijos institutas Great Necke, Holtz Rubenstein & Co. buhalterijos firma, įvairios bendrovės ir bankai bei Long Islando reklamos agentūros.

Bridges — lapkričio mėnesio numeris jau išspausdintas ir siuntinėjamas skaitytojams. Numery sutelkta įdomios ir aktualios medžiagos. Demie Jonaitis rašo apie poetą Jurgį Petraską, įdėta daug nuotraukų iš Šviesos-Santaros stovyklos, rašoma apie Vytautą Didįjį, supažindinama su smuikininke Danute Pomerancite-Mazurkevich, duodama žinių iš okupuotos Lietuvos gyvenimo. Laikraštį redaguoja Demie Jonaitis, jai talkina Dalia Bulvičiūtė. Bridges metam kainuoja 5 dol. Jo adresas — 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Kas norėtų praleisti žiemą Bahamos saloje? Reikalinga moteriškė namų ruošai. Gali būti ir pora. Vyras tada dirbtų sode. Skambinti 203 869-3298.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicovich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

Gintaro vadovė — SILVIJA STAŠKEVIČIENĖ
 Tekstai ir režisūra — MONIKA JONYNIENĖ IR ILONA GRAŽYTĖ
 Orkestro vadovas — RIMAS PIEČAITIS
 Dainoms vadovauja — MILDA RUFFO
 Koordinatorius — JUOZAS PIEČAITIS

Po programos šokiai, valgių ir gėrimų bufetai visose Kultūros Židinio salėse. Turtinga loterija.

Groja JOE THOMAS orkestras

Baliui stalus galima iš anksto užsisakyti pas Živilę Jurienę 441-7831

Visos vietos numeruotos. Bileto kaina 7 dol. Jaunimui iki 15 metų — 5 dol., gaunami prie įėjimo. Patartina bilietus įsigyti iš anksto paštu, atsiunčiant atitinkamai sumai čekį ir sau adresuotą su pašto ženklu voką Lithuanian Radio Club vardu, 217-25 54 Ave., Bayside, N.Y. 11364.

PLATINTOJAI:
 NEW JERSEY:
 B. P. Macijauskas 998-6797
 K. Praleika 256-5224

NEW YORK:
 N.P. Baltrušionis AX 7-0991
 A. Diržys 296-7385

NAUJA ŽIDINIO VADOVYBĖ

Lietuvių Kultūros Fondo taryba spalio 17 susirinko svarbiam posėdžiui. Kad Židinio išlaikymas ir priežiūra eitų toliau be jokio sutrukdymo, reikėjo sudaryti administracinį komitetą — Židinio valdybą.

Po diskusijų ir pasitarimų šitaip buvo pasidalinta pareigos. Valdybos pirmininko pareigas laikinai sutiko eiti LK Fondo korporacijos direktorių tarybos pirmininkas Aleksandras Vakselis. Priežiūros reikalų ir patalpų naudojimo koordinavimo pareigom apsiėmė Antanas Mičiulis. K. Židinio pareigimų organizavimo ir pravedimo direktoriumi sutiko būti Vytautas Alksnis.

Lietuvos vyčių 110 kuopa iš Maspetho organizuoja ekskursiją į Atlantic City — Bally's Park Place Hotel lapkričio 3, ketvirtadienį. Autobusai išvyks 8 val. ryto nuo Lietuvių Piliečių Klubo, 69-61 Grand Ave., Maspeth, ir nuo Columbia Savings Bank (Jamaica Ave. ir Woodhaven Blvd. kampas). Kelionės kaina 10 dol. Nuvykus į viešbutį, keičiamai gauna 10 dol. ketvirtukais. Dėl rezervacijų skambinti Eleonai Matulionytei 326-3398 arba Jonui Adomėnui 497-5212.

Mečys Razgaitis, spalio 30, sekmadienį, Aušros Vartų bažnyčioje, per 11 val. mišias giedos savo paties sukurtą giesmę apie šv. Kazimierą.

Valdybos išdinininku pasiliko Vytautas Kulpas. Valdybos sekretore, A. Vakselio pranešimu, sutiko būti Romualda Šidlauskienė, Albina Žumbakienė laikinai apsiėmė naujų Židinio prižiūrėtojų globos pareigom.

Siuo laiku svarbiausi valdybos rūpesčiai yra gruodžio 3 surošti Židinio jubiliejinį vakarą ir grąžinti tvarką bei švarą Kultūros Židinyje. Židinio vakarui yra pakviestas Toronto vokalinis ansamblis "Volungė", vadovaujamas Dalės Viskontienės. "Volungės" grupė, susidedanti tik iš kelių mergaičių, jau kartą dainavo ir žavėjo publiką Kultūros Židinyje. Dabar vienetą yra išaugęs į pilną mišrų chorą ir jo dainų pynės repertuaras jau yra pagarsėjęs savo gyvumu, išraiška ir meniškumu. "Volungės" pasirodymas Židiny bus labai laukiamas.

Dėl Židinio priežiūros bus prašoma visų organizacijų ir tėvų, kad laikytųsi nustatytų patalpų naudojimo ir tvarkos taisyklių. Ypač prašoma vadovų ir tėvų kreipti daugiau dėmesio ir jaunimo repetitijas, treniruotes, sueigas ir kitokius susibūrimus. Židinio valdyba ir prižiūrėtojai negali apsiimti vaikų išmokyti drausmės. Ši atsakomybė yra tėvų ir vadovų pareiga. Išlaikius Židinio patalpų vertę ir pagarbą tinkamoje aukštumoje, visiem bus mieliau Židiny lankytis ir darbuotis.

Alg. 8.

LMK Federacijos Hartfordo klubas maloniai kviečia atsilankyti į solistes

GINOS ČAPKAUSKIENĖS KONCERTĄ.

kuris bus š.m. spalio 30 d., sekmadienį, 2:30 v. popiet
 Old State House, 800 Main Street, Hartford, Conn.
 Koncertą fortepijonu palydi ir pats solo groja VYTAS BAKŠYS

Atvažiavę automobilius galės pastatyti Traveler Insurance Co. parkavimo aikštėje Prospect Street

LAISVĖS ŽIBURYS
 kviečia visuomenę į tradicinį
RUDENS KONCERTĄ
 — BALIŲ

Kultūros Židinyje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. šeštadienį, lapkričio 5 d. Pradžia 7 val. vak. punktualiai

PROGRAMOJE: MONTREALIO LIETUVIŲ TAUTINIS ANSAMBLIS

GINTARAS

ATLIEKA ŽODŽIO, MUZIKOS, ŠOKIO IR DAINOS MONTAŽĄ

ŽMOGAUS GYVENIMAS

(nuo kūdikystės iki senatvės)

105.9 FM sekmadieniais 9-10 val. ryto

LIETUVIŲ IŠVYKA Į
ATLANTIC CITY

antradienį, lapkričio 8 (Election day). Išvykstama 9 val. ryto nuo Shalins laidotuvių įstaigos (Jamaica Ave. ir Forest Parkway, Woodhaven). Grįžtama 9 val. vak.
 Vykstama į Resorts International viešbutį. Kaina 15 dol. Viešbutyje kiekvienas gauna 10 dol. grynais ir pietų kuponą.
 Registruotis pas Marytę Šalinskienę 296-2244.

Gintaro vadovė — SILVIJA STAŠKEVIČIENĖ
 Tekstai ir režisūra — MONIKA JONYNIENĖ IR ILONA GRAŽYTĖ
 Orkestro vadovas — RIMAS PIEČAITIS
 Dainoms vadovauja — MILDA RUFFO
 Koordinatorius — JUOZAS PIEČAITIS

Po programos šokiai, valgių ir gėrimų bufetai visose Kultūros Židinio salėse. Turtinga loterija.

Groja JOE THOMAS orkestras

Baliui stalus galima iš anksto užsisakyti pas Živilę Jurienę 441-7831

Visos vietos numeruotos. Bileto kaina 7 dol. Jaunimui iki 15 metų — 5 dol., gaunami prie įėjimo. Patartina bilietus įsigyti iš anksto paštu, atsiunčiant atitinkamai sumai čekį ir sau adresuotą su pašto ženklu voką Lithuanian Radio Club vardu, 217-25 54 Ave., Bayside, N.Y. 11364.

PLATINTOJAI:
 NEW JERSEY:
 B. P. Macijauskas 998-6797
 K. Praleika 256-5224

NEW YORK:
 N.P. Baltrušionis AX 7-0991
 A. Diržys 296-7385

Ž. Jurienė 441-7831
 E. Kezlenė 296-0798
 R. Kežys 769-3300, 229-9134
 B. V. Labutis VI 7-5550
 M. Šalinskienė 296-2244
 V. Vasikauskas VI 7-1286

Visus atsilankyti kviečia

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS